

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 „
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 „
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfélszáz
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.
A szerkesztőség kéziratok visszafeladására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 97. szám.

Nagy-Várad.

Vasárnap, 1913. április 27.

A nagyváradai hegy mellőzése.

A szőlőgazdaság szempontjából, nagy horderővel bírnak az állami borpincék. De nemcsak szőlőgazdaság, hanem forgalmi tekintetéből is nagyra lehet értékelni azok jelentőségét. Biharvármegyében is állítottak fel egy ilyen értékesítő pincét, — de sajnos, a földmivelésügyi miniszter ezuttal alaposan lekicsinyelte Nagyvárad jelentős, a legmodernebb feltételeket is szigorú kritikával kibíró terjedelmes szőlőművelését. *Diószegnek* adta a pálmát. Vessenek érte követ magukra azok, akik mindennel törődnek a mi szociális igazgatásunkban, — de mit sem törődnek a speciális magyar viszonyok között létkérdésnek tekinthető közgazdasági alakulásokkal. A föld zsirjából él még a mi népünk, röghöz vagyunk kötve akár a vakondok, — a mi életfeltételünk a föld termőképességének és terményei értékesítésének lehető fokozása.

Nagyvárad szőlőbirtokossága igen sokat áldozott a tornyos palotáit koszoruzó hegyek felvirulásáért. Virulnak is. Európai szaktekintélyek ismerik el, hogy az új szőlőművelési módszer szerint termelt váradai borok, minőség dolgában egyenesen a világhírű tokaj-hegyaljai borok után következnek. És mindezek dacára, amikor az értékesítésre kerül a sor, valóságos kótyavetyélés folyik a szép reményekre jogosított termények fölött. A gazda alig-alig találja meg a számítását s talán ez az oka, hogy máris minden vonalon észlelhető az általános elkodvetlenedés.

A szőlőgazdák minden reménye

abban volt, hogy Nagyvárad fogja megkapni a borértékesítő pincék egyikét, — de hát ezt a reményüket is lesorvasztotta a korai fagy. Diószegen, egy rossz közlekedésű vicinális vasut mentén, egy közlekedési szempontokból minden kritikán aluli falu sártengerébe tették le ezt a nagyfontosságú gazdasági tényezőt. A biharmegyei szőlőművelésnek nem központja, kereskedelmi téren félre eső hely, az idegenek alig tudnak a létezéséről, — hát miért nem inkább Nagyvárad?

Eső után köpenyeg most már erről beszélni, de mégis a jövő érdekében szóvá kell tenni a szembeötlő mellőzést. Más városok versengenek a gazdasági előnyökért, aránylag csekély jelentőségű kis intézményeknek is nagy fontosságot tulajdonítanak, megragadnak minden alkalmat, hogy az őstermények minél kedvezőbb kilátások mellett kerüljenek a piacra, hogy ezzel is minél jobban biztosíthassák a nép s a termelési ágak művelőinek megélhetését és jövedelem kilátásait. Nálunk egy tüzerüteg idehelyezése lázas izgatottságot kelt, — de a megélhetést célzó igaz érdekek tájékoztatlanul és így természetesen a homály ködével burkolva kerülnek az illetékes fórumok asztalára.

Nagyvárad milliós költségvetésében, csak itt-ott találkozunk egy-egy elenyésző, a mezőgazdaság felvirágoztatását célzó tétellel. Más városokban, például Debrecenben, Kecskeméten késhegyig menő harcot vívnak egy talpalatnyi földért, mert magyar a szíviük és lelkük és ebben a talpalatnyi földben a magyarság egy-egy vércseppjét látja. És ezt a cseppet sem engedik elkallódní, ide-

gen kezekre jutni s ezzel a magyarság szívverését gyöngíteni.

A legnagyobb tájékozatlanságra vall, hogy a biharmegyei szőlőbirtokosság érdekeivel hanyat-homlok ellenkezőleg, Diószegre tették az értékesítő pincét. De nem is tájékozatlanságra, hanem — nemtörődömségre. Az a cél, melyet a kormány elérni óhajtott, dugába dőlt. Fizikailag is képtelen helyzetet teremtett, keresztülvihetetlen tervhez adta anyagi és erkölcsi támogatását.

Nem a miniszter a hibás, hanem azon közgazdasági faktorok, amelyek ilyen ferde irányban, ilyen szembeötlő tájékozatlansággal kezelik a szociális életünkbe vágó fontos kérdéseket.

Okulhatunk a megtörtént és okulhatnak belőle mindazok, akik e helyzetet teremtették. Így még lehet reményünk arra, hogy a jövőben talán változni fog gazdasági életünknek ez a siralmas, reménytelen képe.

Ifj. Markus János.

A parlament munkarendje. Már csak napok választanak el a parlament harmadik ülészakájának megnyitásától s a politikai élet érdeklődése egyre nagyobb figyelemmel fordul a képviselőház felé. A Ház kapujában már a palotaőrség fogadja a képviselőket s ez az ujtás új szint ad az egész parlamenti életnek.

A május ötödiki ülés napirendjén a Ház megejti a szokásos választásokat. Két alelnököt, háznagyot és jegyzőket választ a Ház, másnap pedig a bizottságok választására kerül a sor.

A Ház megalakulása után a kormány több törvényjavaslatot terjeszt be. Az igazságügyminiszter beterjeszti a választási

SZEPESSEGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalneműek, Schroll-féle schiffonok
URI, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN BESZEREZHETŐK

CZILLÉR IMRE

NAGYÁRUHÁZÁBAN SZENT LÁSZLO-TÉR 2. SZAM.

visszaélésekről szóló törvényjavaslatot, melyet azonnal a bizottságokhoz utalnak. A kereskedelmi és közoktatásügyi miniszter is több törvényjavaslatot nyújt be. Ezután újabb két heti szünete lesz a parlamentnek, hogy a bizottságok letárgyalhassák a hozzájuk utalt javaslatokat.

Május végén ismét összeül a Ház s megkezdí érdemleges tárgyalását, amely június második feléig tart. Ekkor kezdődik a nyári szünet, melynek tartama még bizonytalan. A választókerületek új beosztásáról szóló javaslat tárgyalása az őszre marad.

BONYODALOM Szkutari miatt.

A nagykövetek tanácsa hétfői ülésén fog véglegesen határozni monarchiánk erélyes előterjesztésére. A reunió úgy látszik, most is halogatni akarja a dolgot. A franciák kezdenek nyíltan fordulni ellenünk. Szövetségesünknek, Viktor Emánuel királynak a felesége — Heléna, Nikita leánya — Szkutari eleste alkalmából üdvözlő sürgönyt küldött a papájának. Csak hű szövetségesünk Vilmos császár tart ki mellettünk rendületlenül. Az ő támogatása biztos akkor is, ha tette kerül a dolog. Ami sajnos, nagyon könnyen bekövetkezhetik.

Támadás monarchiánk ellen.

Páris, ápr. 26.

Hanotaux Gábor volt miniszter a Figaróban kemény bírálat alá veszi Ausztria és Magyarország balkáni politikáját. Kifejti, hogy Ausztria és Magyarország annyira ment, hogy általános háborúval fenyegeti Euró-

pát, csak azért, hogy Szkutarit Montenegróra nézve vitássá tegye. Törökország napja lealkonyult, mert hasonló politikát követett. Ausztria és Magyarország hasonló sorsnak akarja kitenni magát? Most még meg lehet gondolni a dolgot és késedelmeskedés nélkül lezárni az ügyet, amelynek kimenetelét az egész világ türelmetlenül várja.

A helyzet nyugodtabb.

Berlin, ápr. 26.

Az itteni külügyi hivatal hajlandó Ausztriának és Magyarországnak kívánságát teljesíteni, hogy Montenegró ellen haladéktalanul kényszerítő rendszabályokat alkalmazzanak. A kabinetek ma nyugodtabban itélik meg a helyzetet. Tegnap nagyon élénk táviratváltás folyt valamennyi külügyi hivatal között.

Kompensáció.

Páris, ápr. 26.

A nagykövetségi reunió hétfői ülésén a montenegrói király ellen való demars elhatározásán kívül azokat a kompenzációkat is fogják tárgyalni, amelyeket Miklós királynak Szkutariért föl fognak ajánlani. Elvárják, hogy Montenegró a nagyhatalmaknak Szkutari kérdésében tanúsított egyértelműségére való tekintettel minden további ellenszegülést föl fog adni. Ha azonban Montenegró ragaszkodnék elutasító álláspontjához, akkor a nagykövetségi reunió haladéktalanul megfelelő kényszerítő rendszabályokat fog Montenegró ellen elhatározni, amelyek nem szorítkoznak csupán Antivári és Dulcigno megszállására.

Lukács Berchtold grófnál.

Bécs, ápr. 26.

Lukács László miniszterelnök ma reggel a Semmeringről Bécsbe érkezett és délelőtt 11 órakor a külügyminiszterumba ment, ahol gróf Berchtold közös külügyminiszter-

rel tanácskozott a külpolitikai helyzetről. Értesülésünk szerint a külügyminiszteriumban nem itélik meg pesszimistikusan a helyzetet és határozottan meg vannak győződve arról, hogy Ausztria-Magyarország erőteljes fellépése Montenegrót meghátrálásra fogja bírni.

Nikita nem enged.

Cetinje, ápr. 26.

A hivatalos lap ma azt közli, hogy Nikita nem enged Szkutarihoz nyulni. Azt akarja Nikita, hogy a jövőben Cetinje helyett Szkutari legyen a főváros és oda teszi át székhelyét. Báró Giesl osztrák-magyar követ figyelmeztette a montenegrói kormányt erre a közleményre, amely még jobban elmérgesíti a viszonyt.

Denunciáló szabadkőműves testvér.

Nagyszalonta szabadkőműves világossága.

Tudvalévő dolog, hogy Nagyszalontán a nagyváradi szabadkőműveseknek egy kis fióktelepük van s ennek a fióktelepnek tényéshelye az ottani főgimnázium. Tatár Balázs, az igazgató szabadkőműves és vele tart még néhány tanár.

Nemrég Tatár Balázst az a kellemetlen meglepetés érte, hogy az adóhivatalba bizonyos summát vissza kellett fizetnie. Az igazgató ur ugyanis mikor a főgimnázium (elég ormótlan) épülete elkészült, az iskolában kapott lakást természetben. Hogy-hogy nem, a szabadkőműves gond közt elfelejtette az igazgató ur, hogy ő beköltözött az állami épületbe s tovább is egész nyugodtan föl-szedegette a lakbért, mintha csak házbért fizetne tovább is. Valaki följelentette Tatár esetét; Zichy, volt miniszter kegyességéből

A TEVE.

Nevem Pogátsa Evang. József, megküldömböztetésül a koronás Pogácsáktól. Irnok vagyok az időjárás hivatal villámlási osztályánál. Hivatalom tisztán bizalmi állás, melyhez csakis származásom juttatott és bár a mult nyáron kizárólag nemleges kimutatásokat csináltam: fizetésem kifogástalan. Vannak hivatalok, amelyekben a fizetés fordított viszonyban áll a munkával. Ilyen az enyém is. Jó protekcióm van és ez elég. Munkaköröm teljesen önálló, sőt még a szomszédszobabeli Dörgési osztálylyal is csak átirat útján érintkezem.

Látszólag tehát boldog vagyok. De fájdalom, a látszat csal. Belül a bánat marcangol. Tetszik tudni olyan rövidlátó vagyok, mint a vakondok. És az a legnagyobb bajom, hogy ezt nem mindenki hiszi el nekem. Tömérdek ellenségem lappang a levegőben, akiket mind a két szememnek köszönhetek. Aki beszél velem, azt megnyerem, de akire ránézek, azt nyomban elvesztem. Még az az egy vigasztal, hogy a fülem kitűnő és így a legtöbb ismerősömet hangja után köszöntök. De hányan mennek el mellettem szó nélkül, sőt köszönnek is hangtalanul, amit én nem fogadok!? Micsoda áradata folyik ebből

a félreértéseknek, gyanúsításoknak és apprehenzióknak?!

Már arra gondoltam, hogy dobszó, vagy hírlap utján fogom közhíré tenni, hogy senkinek nem köszönök és senki se köszöntson. Azonban félek a kacagástól! . . . . .

Borzasztó állapot ez!

Sértek, ha köszönök, sértek ha nem köszönök. Mert bár egyszer azt is megpróbáltam, hogy fünek-fának kalapot emeltem: ámde nem vezetett célhoz, mert ilyenkor meg azok haragudtak meg, akiknek be se mutatkoztam. Azonkívül az a hátránya volt eljárásomnak, hogy vigécek, pincérek és cigányok csudamódra barátokoztak velem. Már pedig állásom tekintélye ezt nem tűri.

Mióta nős vagyok, bánatom csak enyhült valamivel. Feleségemet ugyanis nagyszerűen betanítottam, hogy leplezze szemem gyöngeségét. Ha együtt sétálunk és ismerős jó: meglök. Ha nálam magasabb rangu: két lökés; ha pláne ritka magas: csiphet. Ennélfogva, ha valaki engem mélyen meghajolva, kalaplevéve lát, biztosra veheti, hogy kedves nóm jót csipett rajtam. Ő különbeu már lánykorában is elég jártasággal birt e téren s korán tudatára ébredt annak, hogy velem szemben a legédesebb mosoly, a leghamisabb kaecintás is hiábavaló.

De nőtlén koromban bizony rengeteg ostobaságot elkövettem a két szememmel. Nem volt leány a vármegyében, aki nem duzzogott volna reám, mert megsértettem! Én: Pogátsa Evang. József, az eredeti Pogátsa családból, aki a legjobb házi nevelést kaptam! Zseb-kendő, legyező bátran az orrom elé eshetett, én azt fel nem vettem; mosolygásra, kaecintásra nem reagáltam, mert nem is láttam. Ha pedig valaki integetett, az oly dühbe gurult bárgyú nézésemmre; hogy soha többé velem szóba nem állt. És nem csak az utcán történtek ilyen dolgok; de bálokban, családi összejöveteleknél valóságos réme voltam a hölgyeknek. Selyempipó, boa, uszály gazdátlan nem maradt, ahol én megjelentem és az asztalon, ahova nyultam egész tavak és tengerek jelölték kezeimet a feldöntött boros és sörs poharak nyomán.

Azt hiszem a két szememnek köszönhetem azt is, hogy nőtlén koromban egy előkelő kisasszony tevének nevezett el. Én nem tudom ugyan, mi hasonlóságom van e furesa állattal; de annyi tény, hogy a nevét megkaptam.

Mint valódi, régi Pogátsát ugyanis névnapra hívott egy úr. Valamikor consul volt Bukarestben: de akkor már nyugdíjban élt. Örömmel kivonultam, mert gyönyörű két

Keztyük t u l h a l m o z o t t r a k t á r m i a t t **Fehér János**
m é r s é k e l t á r o n á r u s i t t a t n a k e l .

Női bőrkeztyü 1-20 K-tól, férfi bőrkeztyü 2 K-tól kaphatók.

Saját gyártmányu keztyük tisztítása 16 fillér.

Saját gyártmányu keztyük javítása díjtalan.

keztyüs és kötszerész üzletében

Bémer-tér (Telefon 419. sz.)

nem csináltak kázust: csak az illetéktelenül fölvetett lakbérösszeget kellett az igazgató urnak vissza fizetnie.

Mindezt annak idején megirtuk. Utóbb az is kiderült, ki volt a névtelenség homályába burkolózó denunciáló: dr Moczár József, Tatárnak nemesak tanártársa, hanem — ez a dolog pikáns része — szabadkőműves testvére is.

Ugy látszik, a szabadkőműveseknek szabad egymást denunciózni, de csak névtelenül.

A névtelenség védelme alatt vitézkedett arról az Alkalmányban egy és más érdekes dolgot olvasunk.

Nem lesz érdektelen, ha a névtelen feljelentőt eddig ismeretlen oldaláról mutatjuk be olvasóinknak, lévén ő a Nagyvárad keletén fennálló és radikális szellemben működő László király cégérű t. és .: szab. kőm.-páholynak egyik legagresszívabb mestertestvére.

Dr Moczár József volt az, aki a páholyban egy felolvasásnak keretében a következő radikális kijelentéseket tette:

„Kezünkbe kell ragadnunk a nevelés ügyét, mert akié az ifjúság, azé a jövő. Nem elég az, hogy saját gyermekeink lelkébe igyekezzünk beoltani a szabadkőművesi eszméket. Buzgó munkásságunkat az iskolára is ki kell terjesztenünk, mert a szabadkőművesek küzdelme a klerikalizmussal az iskolában fog eldőlni . . .

„ . . . Az egyházak mint legfőbb kincseiket, árgus szemekkel őrzik iskoláikat, sőt ellentállással alig találkozva, szellemükkel ránehezednek a községi, állami intézetekre is. A magyar társadalom szelid kérődzők módjára tűri ezt, sőt tudva, nem tudva, csupa megszokásból, tolja a papok szekérét . . .

„ . . . A klerikalizmus hatalmával nem mernek nyíltan szembeállni, pedig a katolikus papság, egy-két gyengeelméjűt kivéve, hit és meggyőződés nélkül, de anélkül ravaszabban küzd, mert anyagi léte

forog kockán. Ha erre gondolok, önkéntelenül eszembe jutnak Sztárai Mihály papjának találó szavai: mivé legyek, ha mást nem tanultam. Nehéz a pöröly, kemény a kapa nyele. Jobb a kényelmes, papi állásban élni. Erdemes érte színt játszani . . .

„ . . . De nem folytatom tovább. Köz-tudomásu, hogy a klerikalizmus és a militarizmus ikertestvérek. Ugy mint a múltban, a jelenben is együttesen akadályozzák, hátráltatják az emberi művelődés haladását. Kedves testvéreim! Itt az ideje, hogy egyiknek : méregfogát kitorjúk, hogy aztán mind a kettővel érdeme szerint elbánhassunk . . .

„ . . . Kérjük fel tehát a nagypáholyt, szólítsa fel a világ összes páholyait, hogy mindnyájan ernyedetlen buzgalommal küzdjenek olyan parlament megválasztásán, amelyek a hadügyi költségeket meg nem szavazzák.”

Ezeket mondta a névtelen feljelentő dr Moczár József tanár ur. Az idézetekből konstatálhatjuk, hogy dr Moczár József miután elsősorban a katolikus egyház papjait megárgalmazta, oly antimilitarista szellemű propagandát fejtett ki a páholy elzárt ajtai mögött, amely állami főgimnáziumi állásával nézetünk szerint nem igen egyezik. Összeegyeztethető azonban ez a titkos, fölöttes hatóságai előtt bizonyára ismeretlen egyház- és militarizmus elleni működése ama névtelen feljelentésével, amelyet igazgatója és tanártársa tett.

Van azonfelül Moczár urnak, a derék névtelen feljelentőnek még egy nevezetes esete.

Biharfüreden egy hazafias összejövetelen az egész közönség felállva énekelte a Himnuszt. Csak Moczár József, a páholy képviselője nem állott fel. Ugy kellett őt a közönségnek megtanítania, hogyan illik viselkedni magyar embernek, ha a Himnuszt éneklék. Moczár ur ugyan később mentegőztött ugyan, de kevés sikerrel.

Ilyen embereket boesátnak magyar iskolába, magyar gyermekek nevelésére. Így bizzuk gyermekeinket olyan iskolákra, ahol szabadkőművesek tanítanak.

leánya volt, akik közül Julia bája szeget ütött a fejembe. A szemembe is üthette volna az igaz, mert ott nem nagy kárt tett volna benne, de mégis a szívembe ütötte. A nővérenek, Sylvianak ez az eljárás nem tetszett! Pajkos kis ördög volt és lehet, hogy mindenféleképpen belém kötött volna; de így csak azt mondhatom, hogy bizonyára ő szerette volna a szívemet megszegelni és mert ez nem sikerült, hát ezért üldözött.

Julia nem nagyon melegen fogadta udvarlásomat és így bizony szomorú sóhajtásokból állt az asztalnál szereplésem, mert amily hévvel sóhajtottam én: olyan hévvel lökdösött oldalba Sylvia és a kenyérgolyók minden fajtájának célpontja volt orrom és evikérem. Én méltóságos viseletet igyekeztem tanusítani, keveset ittam, keveset beszéltem és így sikerült nekem Sylvianak is, másokra is oly mély benyomást gyakorolnom hogy nemsokára senki sem törődött velem.

Ejféltájban azonban elfogyott a bor. És Sylvianak a pincébe kellett menni. Fekete szemei pokoli tüzzel villantak meg és két kis pajkos ördög odaült a két kicsi füle.

— Jöjjön velem! — sugta parancsolóan.

Én szétnéztem tanácsért. Senkisé ad; mindenki beszél és kiabál és önmagát csodálja, vagy együgyűen mosolyog. A kedélyek

izgatottak, mindenki magyaráz valamit, de senki sem törődik azzal, hogy ki hallgat rá; a fő cél, hogy kiki érvényesüljön, amint illik éjjeltájban.

Mit tegyek? Mit tegyek?! Magamban töprengök és végre is Silviától kérek tanácsot:

— Gondolja, hogy mehetek? Nem lesz valami baj?

— Dehogyan lesz, dehogyan lesz, felel kacagva, majd gondját viselem én.

— Kinek? nekem?

— Na igen, hiszen úgy látom fél!?

— Kisasszony, feleltem keserűen, a Po-gátsák meghalnak, de nem félnek!

S nyomban el is tüntünk.

A föld alá, az udvar végén lévő feneketlen mélyre nyúló, sikátoros pincébe. Hölgyem kezében reszket a gyertya, enyémben a palack. A félelemtől hozzám simult a leány; de én elhúzódok a falhoz, ő utánam. Megfogja a kezem, az övé forró, az enyém hideg. Sötét szemei szikráznak, arca lángol, és az egész alak, friss vágású piros ajakával, üde arcával félelmesen szép jelenség.

Nem értem őt. Nincs oka félni. Én olyan illedelmes vagyok!

De őt nem lehet megnyugtatni. Hirtelesen vállamra hajlik s forró lehelettel sugva kérdi:

Ujabb bonyodalmak a Hungária-cipőgyár ügyében.

A bíróság nem vette tudomásul az ellenközgyűlés határozatát.

Tegnap délben érdekes birói döntés emelte az érdeklődés felszínére Hungária-cipőgyárt r.-t. ismeretes ügyét. Nagyvárad közgazdasági életének ez a szenzációja ismét aktuálisá vált s talán megint viharok fognak lezajlani körülötte.

Annak idején részletesen foglalkozott a Tiszántul azzal a közgyűléssel, amelyet április 9-én tartott a cipőgyár. Sok huza-vona és jobbra-balra való ingadozás után ezt a közgyűlést az elnök Wallner Ödön bezárta. Még pedig azért, mert a felügyelőbizottság duplumokat talált a részvények között.

Ekkor már javában folyt a bűnvádi eljárás ismeretlen tettes ellen okirathamítás büntette miatt a rendőrségen. S miután Moskovits Farkas kihallgatása sok mindent megmagyarázott, az ügy mind jobban tisztázódott.

Azonban a közgyűlés berekesztése természetesen kellemetlen volt Moskovits Farkasra és hibeire nézve. Őt gyanúsították meg és nem adtak alkalmat arra, hogy tisztázza magát a közgyűlés előtt, amely a legilletékesebb fórum lett volna az ő számára.

Másrészt azonban az igazgatóság meg-hátrálását látták a közgyűlés hirtelen berekesztésében. És mint az ismeretes, dr Kotzó Jenő indítványára tovább folytatták a gyűlést a részvényesek Kelemen Samu elnökle alatt.

A kivonult igazgatóság eljárása fölött rosszalásukat fejezték ki és határozatban megállapították, hogy a mérleg rossz, a je-

— Szerelmes?!?

Nyugalmam fogytán van, arcomba vér szökik; de kiállok a próbát és méltósággal felelem:

— Igen.

— Mit érez most?

— Pincészagot.

— Nem azt értem, a szívemben?

— Semmit.

— Hát most? Folytatja hevesen és még közelebb hajlik, hogy ajka érintését, forró lehelletét a nyakamon érzem.

— Most sem, válaszoltam kínos csend után és megőrizve gavallériámat, titkon elismeréssel vagyok nemes viselkedésem iránt.

Ez látszólag meg is nyugtatja, szó nélkül mélyebbre siet és engem sötétben hagyva, a pince legalján a hordónál megáll. Némán a csapra mutat.

— En csapok, ő liheg. Látom, hogy maga is meg van hatva és hogy elismerését kicsikarjam, megszólítom:

— Kisasszony ne tartsa oly közel a gyertyát a csaphoz, mert elalszik.

— Hát aztán?

— Aztán sötét lesz.

— Csak?!?

— Csak. Feleltem bután.

— Van gyufája?

8 hó végéig rendkívüli leszállított árak! Elegáns kostümök 25 K-tól, divatos

felöltők 18 K-tól, lüszterből 12 K-tól, szövet- és gypju delin pongyolák 12 K-tól,

mosó cretonból 6 K-tól, izléses blousok selyemből 7 K 50 f.-től, szövet- és

gypju delinből 5 K-tól, Madeira és grenadinból 3 K 80 f.-től, kitűnő aljak szövetből 7 K 50 f. től,

vászonból 5 K-tól.

Gyermekruhák ugyszintén

női- és leányka kalapok nagy választékban :-:

HEVESI „Párisi divatáruházában“

Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

lentést nem veszik tudomásul és végül bizalmatlanságot szavaztak az igazgatóságnak.

A bíróság döntése.

Tegnap délben került az ellenközgyűlésnek ez a határozata bírói döntés alá. *Jaczkovits* kir. törvényszéki bíró az ellenközgyűlés határozatait *nem vette tudomásul*. Ennél fogva a cipőgyárnak új közgyűlést kell tartania.

Munkatársunk beszélt dr. Kotzó Jenővel, akit módfelett meglepett a bíróság döntése.

— Még bennünket nem értesített a bíróság s így nem is ismerem az indokolást. Ez ellen nincs jogorvoslat, új közgyűlést kell összehívni, amelyre meg is történtek az előkészületek. A jövő hónapban tartjuk meg a gyűlést, amely azt hiszem, ugyanezt a határozatot fogja hozni.

Ujabb részvények.

A rendőrség pedig ismét fölvetette az óriási masszájú ügyet. *Jánossy Gyula*, a bűnügyi osztály vezetője tegnap egész nap a részvényekről szóló kimutatás elkészítésével volt elfoglalva. A kir. ügyészség ugyanis újabb kimutatást kért, mivel azóta ismét nőtt a duplumok száma.

Öt kettős részvényt adtak át ujabban a rendőrségnek. — Ezenkívül *Laszky Ármin* nyomdatulajdonos kihallgatása alkalmával jelezte, hogy ők nem 3000 drb részvényblankettát nyomtak, hanem 4550 darabot. A főlölesleges 1550 drbot, valamint a szükséges 3000-et *Fleischacker Gyula* rendelte.

A rendőrség erre kérdést intézett a cipőgyár igazgatóságához, hogy hol vannak ezek a főlölesleges részvények.

Az igazgatóság jelezte, hogy ezek a Bihar megyei Takaréknál vannak letétben. Sorszámuk azonban nincs és csupán azért készítették, hogy az esetleg megsemmisített

— Nincs.

— És ha mégis elalszik, mivel gyújtja meg!

— Nem kell eloltani.

És mégis elaludt. Nem tudom szándékosan-e vagy véletlenül a következő pillanatban pokoli sötétség támadt. *Sylvia* elejti a gyertyát, én a palackot. A bor folyik, a fejemet a hordóba vágom. Keresgélés közben ajka az arcomra, karja a nyakamra téved. Minden kihull a kezemből, kapkodva keresek gyufát, csapot és palackot; de semmit sem találok, csupa *Sylvia* akad a kezembe.

Kitör belőlem a kétségbeesés:

Mi lesz velünk?!

S mintha én volnék az oka mindennek, ingerülten vág vissza:

— Az a maga dolga! Teve!!

Azzal ott hagy a fenéken, mint *Szent Pál* az oláhokat.

En pedig összeszedve néhány ingóságot, kulogok utána tapogatva, bukdácsolva.

Nagy fekete macska ugrik el lábaim előtt, — ha ugyan fekete, — s magamban mind azon gondolkodom, mi a ménküért vagyok én teve?!

Odafent már tombolnak, hogy sokáig maradtunk s majd megölnek, hogy minden üveg csupa sár!

De hát én nem tehetek róla, hiszen olyan rövidlátó vagyok, hogy csak ha csipnek, — akkor köszönök.

Toth Kálmán.

részvény helyett újabb papirost adhassanak. Tegnap ezt az 1550 drbot is felvitték a rendőrségre.

A bíróság indokolása

igen egyszerű. Azt mondja: *Wallner Ödön* helyesen cselekedett, amikor a közgyűlést berekesztette, mert a dupla részvények szereplése lehetetlenné tette annak a megállapítását, hogy kiknek van joga a részvényesek jogait gyakorolni.

A dr. Réti és Kelemen által benyújtott jegyzőkönyvet pedig nem veszi tudomásul, mert az alapszabályok 10. §-a értelmében a közgyűlést vezetni csak az elnöknek, vagy az igazgatóság által helyettesítél kijelölt egyénnek lehet. Kelemenék csak tanácskoztak már, mert az elnök szabályszerűen berekesztette a közgyűlést.

Gyermeknap Nagyváradon.

Megnehezedett az idők járása felettünk. De e nehéz időkben még kevésbé szabad munkaszünetet tartania a jótékonytűndérenének. Nagyvárad minden szép és jóért lelkesedni tudó társadalma ismét megmozdult az elhagyott az árva gyermekek érdekében s elhatározta, hogy a szokásos Gyermeknapot ez évben is megtartja.

Tegnap gyűlt össze a városházán a rendező-bizottság *Hlatky* Endre főispán elnökelete alatt s az idei Gyermeknap idejét *junius* 2—3-ára, esetleg 9—12-ére állapította meg. A nap programját pedig a következőkben állította össze:

1. Mindenekelőtt kimondta, hogy tekintettel a rossz gazdasági viszonyokra, a gyűjtést lehetőleg szerény keretek közé szorítja, a kereskedőkhöz s intézetekhez gyűjtőívek helyett gyermeknap bélyegeket küld, a melyek terjesztését kéri és általában igyekszik úgy eszközölni a gyűjtést, hogy az adakozók filléreikért némi rekompenciában részesedjenek. — A gyűjtés céljaira csak a szokásos urnák lesznek a város különböző pontjain — 22 helyen — elhelyezve s az ezek melletti tevékenykedésre városunk nemeslelkű hölgyei vállalkoztak.

2. Nem kéri az idén a kereskedők, iparosok napi jövedelmének bizonyos hányadát, mint eddig, kávéházakban, vendéglőkben nem lesz gyűjtés, hanem ehelyett bevezetik a külföldön szépen bevált „jótékonyági bélyegek” árusítását. A kereskedők vásárlóikat az ily bélyegek átvételére buzdítván, csak a tényleg eladott bélyegek árával járulnak a Gyermeknap jövedelméhez. Ezen igazán művészi kivitelű bélyegek a levelek díszítésére, lezárására szolgálnak és az értük adott szerény 4 fillérék is tekintélyes összeget hozhatnak, amennyiben a Gyermeknapok idején remélhetőleg nem megy el Nagyváradról oly levél, melynek záróborítékán ott ne pompázna e subtilis alkotás.

3. Nem kevésbé lesznek kellemes emlékei e napnak városunk rajzoló művészei, festői által tervezett s a bizottság rendelkezésére ingyen boesátott művészi kivitelű levelező-lapok, melyeket e nagy napon a Bémer-téren felállítandó sátorban fognak mérsékelt áron árusítani. Ily levelező-lapok tervezésére helyi művészeink közül *Mikes Ödön*,

Tibor Ernő, *Pozsonyi Jenő*, *Bálint József*, *Balogh István*, *Farkas Imre*, *Huzella Ödön*, *Kovács László*, *Udvardy Ödön* és *Cékus Kálmán* urak vállalkoztak, mely díszes névsor biztosíték arra, hogy minden egyes lap művészi alkotás lesz.

4. A Bémer-téren, a színház előtt hideg buffet lesz felállítva, melyben frissítők fognak árusítani. Az Orsz. Gyermekvédő Liga által fenntartott Iparostanulók Otthona növendékei által készített izléses tárgyak szintén az itt felállított lombsátorban fognak árusítani.

5. A város összes iskoláiban méltatni fogják — az erre felkért tantestületek — a nap jelentőségét s a hozzájuk juttatott Gyermeknap bélyegek árusításával igyekeznek a cél érdekét szolgálni.

6. Mindkét nap reggel ébresztőül katonai zene muzsikál s mindkét napon térzene lesz a Bémer-téren.

7. A város cigányzenekarai szintén kivesszik részüket az áldozatkészségből, amennyiben felváltva a város különböző pontjain játszani fognak.

8. Lesz mozi felvétel is az élénkebb forgalmu helyeken, melynek eszközésére *Székely Jenő* kéri fel. A fotoklub tagjai pedig az Urnáknál közreműködő hölgyekről és korzójelenetekről eszközölnek fényképfelvételeket.

9. Színessé fogja tenni a Gyermeknapot a virágárusítás, melyre a hölgyek szívesen vállalkoznak. Egy szál virág 10 fillér, melynek ára lezárt perselyekbe fizetetik. Előre is hálás köszönettel nyugtázza a rendező bizottság a kerttulajdonosoknak a Gyermeknap részére juttatandó egy-egy kosárka virágot.

10. Lesz aztán confetti-csata és több oly meglepetés, melyet csak azért nem árul még el a rendezőség, hogy valóban meglepetés legyen.

A rendezés élén *Hlatky* Endre főispán és *Rimler* Károly polgármester állanak, kiknek nemes gondolkozása, a rendezőség agilitásával párosulva biztosítja a nap sikerét.

Meg kell említenünk azt is, a gyűjtésnél a legteljesebb ellenőrzés fog foganatosítani (a perselyek plombával záratnak le, tányérgyűjtés nem lesz meg engedve sem az utcán, sem a kávéházakban), hogy az esetleges visszaélések elkerültesse. Végül beosztotta a bizottság városunk nemes szívű hölgyeit, kik a gyűjtésnél (urnáknál és perselyekkel) közreműködni óhajtanak, de kéri őket, hogy esetleges kívánalmaikat dr. *Agoston Péterné* urhölgnél, vagy *Szűts Izsó* ipariskolai igazgatónál bejelenteni szíveskedjenek.

Nagy a szükség, a nyomor mely enyhítésre vár! Mindenképen felkarolandó a Gyermeknap ügye már csak azért is, mert a befolyó jövedelem igen csekély azon tekintélyes 25.000—30.000 kor. összeghez képest, melylyel az Orsz. Gyermekvédő Liga nagyváradi intézmények fenntartásához járul, mint aminők az Iparostanulók bennlakásos Otthona, mely 40 tanulóknak ad teljes ellátást és a nagyváradi gyermekek intézménye, mely az élet hajótöröttjei számainak gyermekeit segíyezi állandóan.

Az idei gyermeknap ezer tagu rendezőbizottságának elnökségét a választmányi gyűlés a következőképen alakította meg:

Elnök: *Hlatky* Endre főispán. Társel-

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

Elnökök: Miskolczy Ferenc dr, Rimler Károly polgármester, Des Echerolles Kruspér Sándorné, dr Agoston Péterné, Füredi Lászlóné, Grunwald Henrikné, Molnár Gézané, Molnár Imréné, Pallay Lajosné, Petry Gyuláné, Reismann Mórné, ifj. Schwartz Abrahamné, Szentlélek Kálmánné. Titkár: Szücs Izsó ipariskolai igazgató, helyettese dr Molnár Imre városi jegyző. Jegyzők: Szombathelyi Sándor, a gyermekmenhely gondnoka és Deryei Imre, az Országos Gyermekvédő Liga otthonának családfeje.

Modern vérszerződés.

— A hét új vezérek szövetsége. —

Hét kemény vitéz, mindannyija elszánt óriás, elértekezletet tartott a napokban Nagyváradon, hogy a kegyvesztett Moussong helyett ki legyen hát a gulya vezérkolompós ürüje?

A zártkörű kabarán megjelentek: Dobó, Czabán, Tuba, Háda, Drozdy, Verner és Balogh elvtársak s páholytestvérek. Mind hősök ők, mind szerkesztők s mind elnök-espíráns. Több tanítót még bacillusvizsgáló mikroskóppal sem tudunk felfedezni. A „Küzdelem” harcias vezérlő szelleme, Balogh vezette be a műsort. A szervezett tanítóság nevében köszönti a nagyszámban megjelent elvtársakat s részéről — bár ő maga, mint mondá — már születésétől fogva leginkább van rá predesztinálva s Budapest tanügyi hatóságától egyenesen meghívást is kapott e célból egyik fővárosi tanítói állásra, ime, itt az erről szóló fényes dokumentum... (izgatottan keresgél lajblizsebében, de nem találja) pardon, most sincs nálam, azért fájó szívvel bár, de mégis ajánlja elnöknek Dobó elvtársat. Sulyokvető Dobó Sándor tudatában van ugyan annak a népszerűségnek, melyben nyakig uszik s mely már-már elnyeléssel fenyegeti, de ő is nobilis ellenfél akar lenni s krokodilkönnyeket potyogtatva, Baloghra adja le voksát. (Legyen csak titkos, somolyog bajusza alatt az öreg rektor.)

Samu, na igen, a Czabán, az már önmagát jelöli. Ne mondhasa a profán világ, — ugymond — hogy mindig egy állapotban vagyok, mint a „Samu — nadrágja”.

Dörgedelmesen zug közbe a bösz Tuba: — Uraim, testvérek, maradjunk hivek elveinkhez, eddigi munkánkhoz s szavazzunk titkosan! Háda, Drozdy, Verner erre reményteljesen mosolyognak.

Lön aztán általános és titkos és lön nagy elesodálkozás, mert a hét iráskáról hét elnökjelölt nevét olvasta föl a szónok; dicséretükre legyen mondva, nem volt köztük más idegen, mind maguk voltak ők, a hősök.

Hát így esett meg Nagyváradon az elnökjelölés...

Jött a magnum áldomás a vendéglő süriün lefátyolozott külön termében s a titkozatosságnak ezt a jellegzetes, szabadkőműves, fekete fátyolát senki más teremtettt lélek fel nem lebbentette. „Lélek az ajtón se be, se ki”. Tanítóember ugyan oda be nem léphetett. Egy profán tanító azonban gondolt merészet és nagyot s be akart hatolni a homályos elvek még homályosabb tanyájára, de kerek-perec kijelentették, hogy ez az áldomásívás a hétvezérek bizalmas tet-a-tétje, diszkrét vérszerződése. (Értsd bikavér ivászatra.)

Hát így esett meg Nagyváradon az el-

nökjelölő hires lakoma... És a hét szerkesztővezér hét lapjában olvastunk-e erről referátát? Szépen olvastunk! Hallgattak bizony erről. Volt, van és lesz is rá okuk!

Morál: Vannak igazi tehetségek, akiket tudásuk, képzettségük és istenadta képességük emel a többiek fölé, vannak ismét, akiket a szenvedélyek forrpointja sodor a felszínre; míg amazok állják a sarat, ezek a szenvedélyek lehülésével ismét összezsugorodnak az ismeretlenség homályába...

Az önmagukat felfedező hét vezért is az igazságtalan fizetésrendezés okozta zavaros hullámok vetették felszínre s a hullámok csendes elsimulásával megszűnik pünköszi királyságuk is. Belépnek ismét a dolgozó szürke tanítók sorába, a mivel bizonyára nagyobb szolgálatot tesznek majd a tanügynek, mint feltűnni vágyó viszketőségükkel.

Irnok.

A Sztaroveszky-gyermekkorház első tíz éve.

Készítik az új kórház terveit.

Nagyvárad humánus intézményekben elég gazdag, de emberbaráti intézményeink között is az elsők között van a Sztaroveszky-alapítványi gyermekkorház, amely már ezer és ezer szegény gyermeknek adta vissza egészségét s mentette meg őket a pusztulástól. Ezen nagyjelentőségű intézményünk most adott számot első tíz éves áldásos működéséről.

Ezek a számok ékesen beszélnek s mutatják azt a munkát, amelyet az intézet élén álló igazgató-főorvos dr Schiff Ernő, az orvosi karral és az ápoló személyzet a decennium alatt kifejtett s amelyért az egész város hálája illeti meg őket.

Az intézet igazgató választmánya tegnap délután ülést tartott a kórház épületében Rimler Károly polgármester elnöklete alatt, amelyen jelen voltak: dr Vueskies Gyula, dr Altman Jakab, dr Medvigy Gábor, Stark Gyula, dr Mayer László, Komlóssy József, dr Schiff Ernő igazgató-főorvos és Pásztor Bertalan jegyző.

Rimler Károly polgármester az ülés megnyitása után megragadja az alkalmat, hogy üdvözölje a választmány egyik tagját: dr Vueskies Gyulát kanonoki kinevezése alkalmából. Dr Vueskies Gyula lelkes előharcosa volt ezen áldásos intézménynek s mint a választmány tagja, buzgó működésével igyekezett szolgálni ezen szent ügyet alapítása óta. Midőn ezért köszönetét fejezi ki, kéri, hogy jóindulatát tartsa meg a gyermekkorház iránt.

Dr Vueskies Gyula köszönetét fejezi ki a polgármester szavaiért s igéri, hogy továbbra is buzgó tagja lesz a választmánynak s új állásában még jobban igyekszik szolgálni az intézmény ügyeit s megmarad a nemes cél szolgálatában.

Az intézet 10 évi működése.

A szép ováció után dr Schiff Ernő igazgató-főorvos terjesztette elő az intézet mult évről és az elmúlt tíz évről szóló jelentést, amelyből közöljük a következőket:

Ha visszatekintünk az intézetnek első tíz évi fejlődésére, lehetetlen el nem ismernünk, hogy a fejlődés messze tulszárnyalja mindazt, amit a kezdet nehézségei közepette remélni merészkedtünk. Mert nagyon szerény, nagyon kicsinyes volt az a keret, amelyben intézetünk tíz év előtt első lépéseit megtenni készült, szerény, még a maihoz viszonyítva, dacára annak, hogy emez csak a régi keret tágulása által keletkezett. Három szerény kórszoba, egy kis rendelők szoba, mely a nap különböző szakai szerint majd igazgatói szoba, majd gondnoki hivatal gyanánt is szolgált, két-három minden kvalifikáció nélküli, ugynevezett ápolónő, két orvos, akik közül az egyik — t. i. magam — majdnem, a másik teljesen ingyen kezdte meg uttörő munkáját, képezte azt a jegecesedési pontot, amely körül az újabb kórszobák, valamint újabb szakorvosok és szakszerű ápolónők csoportosultak, mindannyian vállvetve azon dolgozva, hogy az egyéni és mindenkefelett anyagi érdekek teljes háttérbe szorításával eme emberbaráti intézmény valóban humanitarius feladatot teljesítsen. Hogy eme feladatot valóban teljesítette, mutatja rohamos fejlődése, amelylyel a kezdetbeli kereteket ismételtén bővíteni kényszerültünk. A kezdetbeli 20 ágy már a harmadik évben szűknek bizonyult, úgy hogy már a harmadik évben két új kórszobát és egy külön rendelő helyiséget kellett berendeznünk, hogy a betegforgalomnak csak némileg is megfeleljünk. — Eme első kibővítés által ágyaink száma harminnégyre emelkedett, de ez is csak újabb három évre elégítette ki az igényeket, mert már a hatodik évben meg kellett kezdeni az újabb kibővítést, a mely által a kórszobák száma nyolcra és az ágyak száma 54-re emelkedett és amely szám nem azért állandósult mindmáig, mintha már nem lett volna szükség újabb bővítésre, hanem mert a kórház jelenlegi helyén minden további bővítés csak elodázná azt, amire ma már mulhatatlanul szükség van, t. i. egy új, modern, megfelelő méretű kórház létesítését.

Az első három évben a fekvőbetegek száma 214—253 között váltakozott 16-tól 21-ig váltakozó napi átlagos beteglétszámmal, a második három évben — 34 ágy mellett — a fekvőbetegek száma már 336—384 között váltakozott 28—32-ig váltakozó átlagos napi beteglétszámmal. Az utolsó négy évben — 54 ágy mellett — a fekvő betegek száma 456—532 között váltakozott 37—49-ig váltakozó napi beteglétszámmal.

Az ápolási napok száma az első évi 5820-ról a tizedik évben már 17974-re emelkedett, ennek megfelelőleg viszont a napi ápolási díjat a kezdetbeli 1 K 90 fillérről fokozatosan úgy szállíthattuk le, hogy már a 6-ik évben csak 1 K 44 fillért igényeltünk s eme alacsony ápolási díj mellett megmaradtunk, dacára annak, hogy fokozatosan emeltük a személyi járandóságokat és dacára annak, hogy az általános drágasági viszonyok címén minden intézet az ápolási díjak felemelését igyekezett keresztülvinni. Hogy eme gazdasági eredmény tisztán a céltudatos és mindenkefelett takarékos gazdálkodásnak az eredménye, amellel szól az is, hogy az ugynevezett gyermekkorházi alapból nem csak hogy nem növekedett a különben is szerény hozzájárulás a gyermekkorház fenntartásához, hanem miután a kibővítések az alapból történtek és így a jövedelmező tőke csökkent, a hozzájárulás inkább alább szállott. Folytak ugyan be adományok is, de miután egy jelentékeny részük az ingyen

Legszebb és legdivatosabb női kalapokat a tavaszi idényre olcsón WEINBERGERNÉ női kalap divattermében lehet beszerezni. Teleky-u. 5. sz. a Városház mellett. Alakítások és javítások elfogadtatnak.

gyógyszer alapra szólott, így a fennmaradó adományösszeg nem pótolhatta a kétszeri ki-bővítésre fordított összeget.

Bejáró betegek száma az első évben összesen 791 volt, már a harmadik évben közel kétezerre, a hatodik év végén közel háromezerre emelkedett, hogy a hetedik év óta állandóan három és fél ezer körül ingadozzék. A kórházi műtétek száma, mely az első évben összesen 48 volt, az évek folyamán folyton növekedett, úgy hogy az elmúlt évben a sebészi és egyéb műtétek száma már 280-ra emelkedett.

Tíz év alatt összesen 26000 bejáró és 3511 fekvő, tehát közel 30000 szegény beteg gyermek lett gyógykezelve s orvosi szaknácscsal ellátva. A 3511 fekvő beteg közül gyógyultan bocsátott el 2358 = 68 százalék, javultan 629 = 18,2 százalék, javulatlanul 214 = 6,2 százalék, meghalt 265 = 7,6 százalék és visszamaradt 45.

Kórházunk fennállásának hatodik évétől kezdve az intézet humanitarius tevékenysége lényeges támaszt nyert abban, hogy Nagyvárad város törvényhatóságának jóvoltából évi 500 koronát kaptunk szegény bejáró beteg gyermekeknek ingyen gyógyszerrel való ellátására. Ha nem is elégítettünk ki eme mérsékelt összegből magasabb igényeket, elégendő volt arra, hogy azokat, kik ingyen gyógyszerrel kértek, azt meg is kaphassák. Hogy ily irányu támogatásunk minél intenzívebbé válhasson, ugyancsak mintegy öt év előtt a gyermekkórház részére kezeimhez jutott adományokból az adományozók előzetes beleegyezésével egy ingyen-gyógyszer alapot igyekeztem megteremteni, amely öt év alatt, ha lassan is, még is annyira növekedett, hogy ma már — mint említém — 6141 koronát tesz ki. Ennek kamatai a városi adománnyal egyetemben ma még is képessé tesznek bennünket arra, hogy a rendeléseknek mintegy negyed részében ingyen gyógyszerrel is adhatunk a beteg gyermekeknek.

Rimler Károly elnök szólott a jelentéshez. Ezenkint, mikor itt összegyűlnek — úgy mond — nem sablonos tanácskozás folyik, hanem átszellemlülve s elérzékenyülve hallgatják a beszédes számokat s a zajtalan emberbaráti munka eredményét. Minden évben köszönetet mondanak az igazgató-főorvosnak, annál inkább helye van ennek most, mikor az első tíz évi működésről számol be. Méltóképpen akkor fejezzük ki köszönetünket, ha fogadást teszünk, hogy nem pihe-nünk addig, míg az új gyermekkórház fel nem épül. Indítványozza, hogy elsősorban az igazgató-főorvosnak, továbbá az orvosi karnak és az ápoló személyzetnek köszönetet szavazzanak.

Az indítványt és a jelentést tudomásul vették.

Ezután elfogadták a Pásztor Bertalan jegyző által előterjesztett zárszámadást és költségvetést.

Dr. Vucskics Gyula kívánságára dr. Schiff Ernő ig. főorvos ismertette az új kórház terveit, amelyeket az ő utasításai alapján most készít a városi mérnöki hivatal. Az új kórház a legmodernebb beosztással és berendezéssel készül.

Végül megtekintették a kórház helyiségeit.

HUMOR.

*

KEDVES HÁZASTÁRSÁK.

Nagné: Olvastad a legújabb könyvet, a melynek címe: «Hogyan lehetünk boldogok a házasságban?»

Nagy: Nem olvastam, de a nélkül is tudom.

Nagné: Nos, hogyan?

Nagy: Ha az ember elválík.

*

MÉG TÖBB SZERELEM.

Margit: Aztán mondd csak, Ferikém, decemberben, ha feleséged leszek, akkor is így fogsz engem szeretni, mint most, júniusban, mint menyaszonyodat?

Feri: Még jobban!

Margit: Hát lehet?

Feri: Hogyne, hiszen decemberben egy nappal több van, mint júniusban.

*

ELSŐ A FÉRFI.

— Nem értem, miért kellett először a férfit megteremteni és csak azután az asszonyt.

— Pedig ez a dolgok természetes rendje. Előbb valakinek meg kell keresni azt a pénzt, a mit az asszony elkölthessen.

*

RETTENTŐ TÉVEDÉS.

— Hallottad, micsoda rettentő tévedés érte Schwarcz doktort, a mikor szegény Kohnt vakbélgyulladás miatt operálta?

— Nem. Talán Kohnnak nem volt vakbélgyulladása?

— Vakbélgyulladása volt, de pénze nem volt egy fillér sem.

*

AZ ELSŐ PÁCIENS.

A doktorné: A férjemmel, a doktor urral akar beszélni? Nem jöhetne holnap?

A beteg: Talán nincs itthon a doktor ur?

A doktorné: De igen, itthon van, de lássa maga az első páciens, holnap van a férjemnek a születésnapja s szeretném őt meglepni — az első pácienssel!

A Szigligeti-színház titkos kritikusa.

*

A nagyváradai rendőrség tegnap reggeligen ügyesen leplezett le egy leányt, aki kritikáló és fenyegető levelek özönével árasztotta el a Szigligeti színház igazgatóságát és művésznőit.

A levelek párosával érkeztek — persze névtelenül — az igazgató és titkár címére. Január, február és március hónapok alatt több mint 15 ilyen levelet kapott a színház. A direktort jóakarattal kezdte foglalkoztatni, hogy ez a nő nem való színpadra, nem tud játszani, ennek nincs izlése, annak nincs udvarlója és több ilyen csacsiság volt a levelek elején. Aztán fenyegetések következtek. Botrányt jósoltatott a titokzatos episztolák írója, ha még egyszer fellépteti a lekritizált színésznőt. Sőt megeresztett egy-két súlyos kifejezést is, ami miatt aztán Erdélyi igazgató és Halmay titkár följelentést tettek a rendőrségen.

De a levelek végén mindég jelentkezett a lóláb szerény és siralmas sorokban, hogy van a színháznál egy rosszlelkű jegyszédő, azt bocsássák el, mert ha nem, akkor bot-

rány lesz. A Színházi Ujságnak botrányos leleplezésekről irt levelet.

Persze ezekből egy szó sem volt igaz. A rendőrségen Ehrlich Imre vezette a nyomozást, aki valamennyi jegyszédőntől írás-próbát vett. Azoktól is, akiket ebben az évben elbocsátottak.

Igy jött rá, hogy az összes anonium levelek írása teljesen egyezik Pleiner Mariska írásával. Tegnap megidézte a még karácsonykor elbocsátott jegyszédőnt, aki eleinte mindent tagadott.

Volt a levelek között olyan, amelyik Etsy Emiliának, Horváth Micinek, Lónyai Piroskának, Görög Olgának, Kovács Hannának szólt. Ezekben sok sértő szó olvashatatlannal volt írva.

A rendőrtiszt végül is szigorúan rászólt a leányra, hogy írja le ezeket a szavakat.

A leány beugrott. Szépen leült és leírta olvashatóan a szavakat. Minden nehézség nélkül írta le ezeket az olvashatatlannal szavakat és ezzel elárulta magát.

— Na látja, szólt a rendőrtiszt, ez más olvasható írás, nem olyan tyukkaparás, mint a magáé.

A leány fölpattant:

— Az én írásom nem tyukkaparás!

Ez az elszólás aztán éppen elég bizonyíték volt. A rendőrség átküldte az iratot a büntető járásbírósnak, ahol megindul az eljárás Pleiner Mariska ellen becsületsértés miatt. Vagy husz vádlóval áll szemben Pleiner Mariska, aki a vallatás végén mindent beismer és sirt. Az volt a célja, hogy bocsássanak el egy jegyszédőnt és fogadják őt vissza.

A Frecskay-Zádor-féle képhiállítás.

Alig zárult be egyik tárlat a megyeházán, itt a másik. Megint két fiatal művész mutatkozik be Várad művészetkedvelő közönsége előtt. Az egyik Frecskay Endre az ismert rajzoló Frecskay unokaöcse. 46 olaj- és pasztellképet állított ki. A nap-sütéses partok és ligetek festője. Egyik-másik képe Szinyei Merse Pál pleinair képeire emlékeztet. Szivárványos színpompá ragyog egy angol partot ábrázoló képén (Esce-ter vidéke.) Szép egy vörös-sziklás tengerparti vászna is. De nemesak Dél-Anglia partjait, falait festi. Sok gödöllői képet is állított ki. Különösen szép és hangulatos „a királyné sétahelye.” Vásznainak harmadik csoportja a bihari Kőbölkut és környéke rovatába tartozik. Sok kedves, hangulatos falusi sceneriát ad itt, főképp az udvarokat ábrázoló vásznain. Nagyon megkapott egy titeli tája is pompás légtávlatával. Frecskay igazi plein-air festő, de a fényért, színért nem áldozza fel a formát. Ebben egyezik Szinyeivel, s különbözik előnyösen sok impresszionista piktorunktól. Aránylag kevésbé tetszettek nekünk csendéletei.

Zádor István, a másik festő 35 rézkarc és rajzból, valamint 40 olajfestményből álló gyűjteményt állított ki. Az előbbieket közül kiemeljük több önarcképét, Ágai Adolf, Kes-ler Ede, Hegedüs Gyula rendkívül jellemző, pszichológiai finomságu tartalmas képmásait. Sok velencei, firenzei s egyéb olasz tárgyú képe van. Előszertetettel ábrázolja a régi építészeti remekeit. A Márk-templomra, a Cam-

Tavaszi

Czipő ujdonságok

kizárólag

ARANYINÁL

Rákóczi-ut 3. sz.

panile-re, vissza-visszatér. Van néhány szép rézkarca budapesti tárgy is. Olajfestményei közül legszebbek intériurjei. Előszeretettel választja az átpillantásokat egyik szobából a másikba és a kipillantásokat homályos intériurból napsütötte udvarba vagy a kertbe. Mástkülönb Zádor sok tekintetben ellentéte Freeskaynak: képein a sötét színek tónusok uralkodnak. Ez utóbbi a szabad napsütötte tájak festője, míg Zádor a bizalmas otthonokat, kényelmes fészkeket szereti. Főleg egy piros-zsóllyés és egy gödöllői intériurje kötöte le figyelmünket. Adott egy igen gondos női aktot, egy balatonalmádi és egy saint-cloudi tájat is, valamint egy templom-intériurt, a firenzei Santa Crocét Benedetto da Majano szószékével. Visegrádról is hozott néhány sötétes színű képet, a többi között egy kilátást a Salamon tornyából. Jellemző, de szintén sötét színhangulatú egy önareképe is.

A ma, vasárnap délelőtt megnyíló szép kiállítást ajánljuk a művészetkedvelő közönség figyelmébe. Mindennap nyitva van és pedig délelőtt 10-1-ig, délután 3-6-ig. Belépődíj a megnyitáskor 1 kor., a többi napokon 50 fillér.

Urinő a csendőrszuronyok között.

Elégtétel Vattay Gyulánénak.

Szenzációs ügy nyert tegnap befejezést a mezőtelegdi postamesteri lakásán. Mint tudósítónk jelenti, ugyanis tegnap a bíróság fényes elégtételt adott egy urinőnek, akin súlyos sérelem esett a múlt évben valami hivatalos mulasztás folytán.

A múlt év végén történt, hogy özv. Vattay Gyuláné postamesteri udvarán leégett az istálló. Vattayné nem tett feljelentést, de mert gyújtogatásról is lehetett szó, a hatóság hivatalból megindította az eljárást. A nagyváradai bíróságon tárgyalták az ügyet, melyre tanuképpen beidéztek Vattay Gyulánét is. Vattayné két tárgyalásra be is jött Nagyváradra. A két tárgyalás alkalmával azonban nem tudták befejezni az ügyet, ezért újabb tárgyalást tűztek ki, melyre azonban valami tévedés folytán elmulasztottak idézést küldeni Vattay Gyulánénak.

A tárgyaláson Vattayné nem is jelent meg. Egy reggelen megkopogtatták a postamesteri lakása ablakát.

Két esendőr volt az ablak alatt két rendőr társaságában. A hatóság emberei a kapukulesot kérték. Vattayné azt gondolván, hogy esetleg a leégett istálló körül akarnak szemlét tartani, ki adta a kapukulesot a csendőröknek.

A csendőrök azonban egyenesen a lakásba tartottak és ott kijelentették, hogy parancsuk van Vattay Gyuláné elvezetésére. E kijelentés érthető megdöbbenést idézett elő a családban, de nem lehetett ellene tenni. A postamesteri felöltözött és csendőrszuronyok között bejött Nagyváradra a törvényszékre.

Annak idején ezzel az esettel az egész ország sajtója foglalkozott és nagy feltűnést keltett mindenfelé. A törvényszéken Vattayné a legnagyobb bűnösök közé vitték a csendőrök. A rettentő módon kompromittált urinő türelemmel várta, míg rákerül a sor. Jó ideig hiába várt. Végre megunva a várakozást, egyenesen bement a tárgyalást vezető Máthé törvényszéki bíróhoz és megkérdezte, hogy meddig kell még neki várakoznia a csendőrszuronyok között.

Megkérdezte egyidejűleg azt is, hogy miért vezették őt elő, holott eddig mindig megjelent és most is csak azért nem jött, mert nem kapott idézést. E kijelentésre általános meglepetés szállta meg a bíróságot. Átkutatták az összes irásokat és ekkor beigazolást nyert, hogy Vattayné tényleg nem kapott idézést. Máthé az óriási tévedést azonnal helyre akarta igazítani és kijelentette, hogy a bíróság nevében kész bárminő elégtételre.

Vattayné azt kívánta, hogy Máthé, törvényszéki bíró két tanu jelenlétében kérjen bocsánatot az ő lakásán. Máthé a legnagyobb készséggel kijelentette, hogy hajlandó megadni ezt az elégtételt.

Tegnap délután váratlanul vendégek érkeztek a mezőtelegdi postamesteri lakásra. A vendégek Máthé törvényszéki bíró, dr. Csacor Vilmos és Hajdu Zoltán dr. voltak. A vendégeket Vattayné fogadta. A megérkezés után Máthé kijelentette, hogy a történet tévedés felett a legnagyobb sajnálatát fejezi ki és bocsánatot kér azért.

Vattayné a bíróság elégtételét köszönettel fogadta. A bíróság tagjai délután 4 órákor visszautaztak Nagyváradra.

..HIREK..

* **Keresztjárom napok.** A katolikus egyháznak régi szép szokása, hogy a most következő három napot imádságba merülve tölti; könyörögve járnak a hívők egyik templomból a másikba s kérik a Mindenhatót, hogy áldását adja rájuk. A keresztjárom nevet onnan nyerték e napok, hogy falu helyen több templom nem lévén, rendszeren a határban álló valamely kereszthez mennek körmenettel a jámbor hívek. Nagyváradon a három napi ájtatosság a következő sorrendben tartatik meg: Hétfőn, holnap reggel 8 órákor a székesegyházból a váradi-olasz plébánia templomba megy a körmenet s ott lesz szent mise és szent beszéd; kedden az olasz plébánia templomból a premontréi templomba; szerdán pedig a Szent László templomból a kapucinusok templomába vonulnak s ott lesznek a szent misék és szent beszédek. Rossz idő esetén első nap az olasz plébánia templomban, második nap a premontréi templomban, harmadik nap a kapucinusoknál tartják az egész ájtatosságot.

* **A románok husvétja.** Görög szertartású katolikus és keleti vallású polgártársaink ma és holnap ünneplik az Üdvözítő dicsőséges feltámadásának emlékezetét. Ma, hajnali 4 órákor ment végbe a feltámadási ünnepély. A gör. kath. székesegyházban dr. Radu Demeter püspök, a káptalan tagjai és az alsóbb papság segédletével végezte a szent szertartásokat. Délelőtt 9 órákor a püspök mondja az ünnepélyes szent misét, amely után szent beszéd lesz.

* **A tűzoltók ülése.** A biharmegyei és nagyváradai tűzoltószövetség választmánya folyó év május hó 4-én délelőtt 10 órákor Nagyváradon a városi székház bizottsági termében ülést tart, amelyre a választmány

tagjait ezennel tisztelettel meghívom. Tárgy: 1. Elnöki jelentés. 2. Az évi rendes közgyűlés határidejének és tárgysorozatának megállapítása és közzététele. Nagyvárad, 1913. április 26. Lukács Odön, szövetségi elnök.

* **Banktisztviselők gyűlése.** Tegnap este 6 órákor a Pénzügyintézetek Tisztviselőinek Nagyváradai Körzete népes gyűlést tartott a Leszámitoló és Jelzálog-bankban. Klein Andor indítványára egyhangulag állást foglaltak amellett, hogy a hivatalos órák alatt reggel 8-tól délután 2 óráig tartsanak. Ezt a határozatukat közlik a bankigazgatókkal, akik szívesen hozzájárulnak ehhez az új rendhez. Hír szerint egyedül Aczél Zsigmond, a Polgári takarékpénztár igazgatója exponálja magát a délutáni hivatalos órák mellett. Így tehát valószínű, hogy májustól új rend lép életbe.

* **A mai kocsidijak.** A mai Boné-kut melletti lovasjátékhöz igénybeveendő bérkocsi díjakat a rendőrkapitányi hivatal következőkben közli. Egyfogatu bérkocsi a lóversenyre vagy vissza 2 korona. Kétfogatu 3 korona. A lóversenyen várással egyfogatu bérkocsi 5 korona, kétfogatu bérkocsi 8 korona viteldíjat szedhet.

* **A hercegprimás a párbaj ellen.** Az „Országos Párbajellenes Szövetség” este hat órákor közgyűlést tartott a Pesti Lloyd-Társulat disztermében. A közgyűlés főpontja annak a hosszú és érdekes levélnek a felolvasása volt, amelyben Csernoch János hercegprimás bejelenti, hogy a szövetség védségét vállalja.

* **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, súlyos csapás érte Novák Bogdán vármegyei irodasegédtszert. Felesége, Rácz Mária tegnap reggel fél 8 órákor hosszú és súlyos szenvedés után meghalt. Az elhunyt családján kívül nagy rokonsága gyászolja. Temetése holnap, hétfőn, délután egyenyed 5 órákor lesz a Damjanich-utca 25. számú gyászosháztól. Az elhunyt lelki üdvéért az engesztelő szentmise áldozatot 29-én délelőtt 9 órákor tartják a Szt. László-templomban.

* **A Páris-patak beboltozása.** A Páris-patak beboltozási munkálataival még az őszen eljutott a vállalkozó a Sztaroveszky-utcai rész végéig s az új utcában kellett volna folytatni a munkát. Azonban az új utcában új házakat építettek, tehát csak költséges ducolásokkal lehet az új utcán a beboltozást végezni. A város törvényhatósága erre is megszavazta a szükséges összeget, a vállalkozó azonban még mindig nem folytatja a munkát. A város tanácsának tegnapi ülésén a polgármester felszólította a főmérnököt, hogy miért nem kezdték még meg a munkálatokat s mikor akarják már megszüntetni azokat a lehetetlen állapotokat, amelyek Sztaroveszky-utca forgalmát akadályozzák. Kőszeghy József főmérnök kijelentette, hogy holnap, hétfőn megkezdik a csatorna építést; a Sztaroveszky utca burkolatának helyreállítása pedig azért késik, mert még nem érkeztek meg a szakmunkások. Amint megjönnek, hozzáfognak az utca rendbehozásához.

* **Felebbezés formahiba miatt.** Pável-utca kinyitását elhatározta Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága. Komlóssy József gazd. tanácsos bejelentette a város tanácsának, hogy formahiba miatt a közgyűlés határozatát felebbezte. Szerinte ugyanis névszerinti szavazással kellett volna a határozatot meghozni, a törvényhatóság pedig csak egyszerű felállással döntött a kérdésben.

* **Kevés a jég a vágóhídon.** A nagyváradai mézáró iparosok a napokban deputációban jártak Rimler Károly polgármesternél s panaszolták, hogy a meleg idő beállott s a közvágóhídon nem kapnak elég jeget és a hus megromlik. A hiányos be rendezés folytán még a csekély jégmennyiség is csakhamar elolvad. Ezen aként óhajt a város tanácsa segíteni, hogy a hűtőkben jégsekreányeket helyez el.

* **A tejszarnok részvénytársaság pere a város ellen.** A nagyváradai tejszarnok részvénytársaság pert indított Nagyvárad városa ellen, mert a város nem vette át tőle az előzetes tárgyalás alapján kimutatott tejterméket, mivel a tényleges állapot nem felelt meg az előzetesen bemutatott kimutatásnak, amelynek alapján ment bele a város az ügyletbe. Így a városnak óriási kára lett volna. A részvénytársaság 133,000 korona elmaradt kárért indított pert, amelynek tárgyalását a törvényszék május 15-ére tűzte ki. Ez a per csak hasztalan erőlködés, mert a várossal kötött szerződést a miniszter nem hagyta jóvá, tehát az semmis. Azt hisszük, hogy még meggondolja a részvénytársaság ezt a pert, mielőtt tovább folytatná.

* **Ünnepély a főgimnáziumban.** A nagyváradai premontrei főgimnázium ifjúsága minden tanév végén kitűnően sikerült ünnepélyvel szokta a nagy közönség előtt megmutatni, hogy a rendes iskolai munka mellett önképzés útján oly dolgokban is magas fokra emelkedik, amelyek szorosban nem vonhatók az iskolai foglalkozások körébe. A ma, vasárnap d. u. 5 órakor rendezendő ünnepségük is ennek az elismerésre méltó ténynek lesz fényes tanúsága. Megszoktuk már, hogy a főgimnázium ünnepélyei valóságos, kulturális szamba mennek városunkban, de az idén többszörösen érezzük, hogy az elmaradt hangverseny szezon van hivatva részben pótolni és feledtetni azzal a tartalmas műsorral, amely városszerte a legnagyobb érdeklődést keltette fel. A szép iránt lelkesedő közönség bizonyára szeretettel fogadja s érdeklődéssel támogatja az ifjúságnak nemes ambícióból fakadó munkáját és törekvését. Az ünnepély a főgimn. disztermében d. u. 5 órakor kezdődik; jegyek a pénztárnál 3, 2 és 1 koronáért kaphatók.

* **Ki akar rendőr lenni.** A nagyváradai rendőrkapitányi hivatal pályázatot hirdet 700 korona fizetés és 320 korona lakpénz, 100 korona eszmapénzzel javadalmazott II. o. rendőri állásokra. Gerő Ármin rendőrfőkapitányhoz címzett s katonakönyvvél, erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt kérvények folyó hó 30. napjáig Bartha Béla szolgálatvezető rendőrkapitánynál (Rendőrség I. em. 16. ajtó) nyújtandók be.

* **Elfogott pénzhamisítók.** Tegnap délelőtt jó fogást csinált a mezőtelegi rendőrség egyik ügyes tagja. Egy csapásra kézrekerített egy pénzhamisító társaságot, melynek tagjai már hónapok óta csalják gyártmányaikkal a közönséget. Tegnap délelőtt az egyik mezőtelegi kereskedésben megjelent Nyegrucz Lászlóné és vásárolni akart. Az üzletben azonban épen ott volt Barabás Mihály rendőr, akit mikor meglátott az asszony, kiment az üzletből anélkül, hogy vásárolt volna. A rendőrnek feltűnt Nyegrucz né viselkedése és nyomon követte az asszonyt. A rendőr gyanuja alapos volt. Az asszony Osváth Demeterhez és Orosz Péterhez tért vissza, akik már vártak rá. A rendőr állandóan figyelte a tár-

saságot annál inkább, mert Osváth Demeter már úgy ismerték, mint büntetett pénzhamisítót. Végül épen akkor lepte meg a rendőr Osváthékat, mikor egy öt koronáson akartak tul adni. Már ekkor értesítették Osváthék jelenlétéről Varga esendőrmestert is, aki szintén megérkezett. A rendőr és esendőrmester Osváthékat letartóztatták és bekisérték a csendőrségre, ahol megmotozták őket. A batyuban nagymennyiségű hamis 10—20 filléreseket és 5 koronásokat találtak. Megtaláltak két gépet is, melyekkel a pénzt gyártották. A terhelő bizonyítékok hatása alatt a három jó madár beismerete, hogy ők gyártották a pénzt. Osváth Demeter már egy izben el volt zárva 6 hónapra pénzhamisítás miatt. A pénzhamisító társaságot ma fogják bekisérni az ügyészségre.

* **A helybeli munkások érdekében.** Nagyvárad város legutóbbi közgyűlésen interpellálták a polgármestert, hogy hasson oda, miszerint a városi középítkezések és közmunkáknál lehetőleg nagyváradai munkásokat alkalmazzanak. Rimler Károly polgármester úgy értesült, hogy egyes városi munkáknál nem nagyváradai munkásokat alkalmaznak; utasította a főmérnököt, hogy hasson oda, hogy amennyiben lehet, helyi munkásokat alkalmazzanak a vállalkozók.

* **A Rákóci-uti aszfalt átvétele.** A Rákóci-uti és Szent János-utcai aszfalt burkolatra nézve sok kellemetlenség volt már a város, a Magyar aszfalt részvénytársaság és a városi villamos vasut társaság között. A város és a vasut azt állítják, hogy az aszfaltozás nem felel meg a követelményeknek, a város főmérnöke és az aszfalttársaság pedig azt állítják, hogy a villamos vasut alépítménye nem elég szilárd s azért bomlik fel az aszfalt a sínek mellett. Eddig az örökös foltozás rém sok bajt okozott a szabad forgalom állandó akadályozásával, pénzügyi szempontból nem érintette a várost, most azonban már lejár a jótállási idő s ezzel együtt az ingyen javítás is, tehát ha átveszi a város az aszfalt burkolatot, az állandó javítás költsége a város nyakába szakad, ha pedig nem veszi át, egy hosszadalmas per lesz, amelynek kimenetelét, tekintve a már egyszer megejtett bírói szakértők nyilatkozatát, legalább is kétséges. Leghelyesebb volna, ha esetleg az aszfalt kicserélésére nézve megállapodásra jutna a város az aszfalttársasággal s amennyiben méltányos álláspontra helyezkednek a Magyar aszfalttársaság, a város érdekének is megfelelően oldanak meg a kérdést. A városi tanács tegnap foglalkozott a kérdéssel és az aszfalt burkolat átvételét ez évi szeptember 10-re tűzte ki. Addig még van elég idő a tárgyalásokra és a kérdés helyes megoldására.

* **Gyermekhalál a patakban.** Élesdről jelenti tudósítónk, hogy a járás egyik községében, Kisbárodon, borzalmas módon lelte halálát egy kis két éves fiúcska. Novák János gazdának Sándor nevű gyermeke a községen keresztül folyó patakhoz ment játszani. Játék közben a vízbe bukott s mire kihozták már meg volt halva.

* **Halál a villany kamarában.** Tegnap este 10 órakor mikor a bihardobrosdi ipartelep munkásai hazamentek volna szerencsétlenség érte egyik társukat. Hepes Péter 32 éves munkás, aki előzőleg alaposan fel talált tölteni a garatra, társai biztatá-

sára bement a villany kamarába, hogy megnézze a munkaidőt. Alig ért a kamarába mikor szívéhez kapott és össze rogyott Mire a munkások odafutottak Hepes már meg volt halva. Az esetet bejelentették a magyarcsékei főszolgabírósnak, ahol azonnal intézkedtek a vizsgálat megtartása iránt. A hatósági boncolás során szívszélhűdést konstataáltak. Az ügyészség a hulla temetését megengedte.

* **A Félix-fürdő kezelősége** szives tudomására hozza a t. közönségnek, hogy május 1-én tartja meg az idén a fürdő megnyitási ünnepélyét. A kezelőségnak sikerült a nagyváradai m. kir. honvédszenekart az egész fürdővadra megnyerni, mely a megnyitás napján d. u. 3—4 óráig a park fenyves részében sétatangversenyt tart és 4 órától fél 9-ig a terasz közönségét fogja szórakoztatni. Izletes és tiszta ételek és italokról gondoskodva van. Belépődíj nincs A fürdővonatok május 1-től rendszeres közlekednek. A t. közönség szives látogatását tisztelettel kéri a Félix-fürdő kezelősége.

* **Elhunyt gyógyszerészné.** Mezőtelegd néi társadalmának egyik közkedvelt tagja, Szüts Samu gyógyszerész felesége, — mint őszinte részvétellel értesülünk, — meghalt. Szücs Samunét hosszú, nyolc hónapi betegségtől váltotta meg a halál. Tegnap este a nagybeteg 6 órakor rosszul lett, elvesztette eszméletét. Hiába volt minden orvosi segítség, egynegyed 8 órakor meghalt. Az elhalt urinó hulláját ma Abonyba fogják szállítani, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. E veszteség annál súlyosabban érintette Szücs Samut és családját, mert anyósa szintén halálos ágyon fekszik.

* **Megvert cigánybanda.** A belényesi cigánybandát a sorozás meghíányosította, amennyiben a zenekarnak két tagját besorozták. Dút Pali a primás azonnal pótolta a hiányt és Nagyváradról vitt ki két muzsikust. Tegnap este tartották meg az új muzsikuskok az ismerkedési estélyt, természetesen záróra után. Hajnalban a banda tagjai hazafelé igyekeztek. Az ismerkedés alatt nagyon sok bort fogyasztottak el és ennek a hatása tulságosan mutatkozott a cigányokon, úgy annyira hogy közbotrányt idéztek elő Belényes utcáin. A cigányok az egész községet felverték volna, ha meg nem érkeznek a rendőrök. A rendőrök felszólították a cigányokat, hogy csendesen viselkedjenek. Dút Pali a primás megakartta mutatni az ő nagy tekintélyét és fölényesen le akarta inteni a rendőröket. Ebből szóváltak keletkezett, mely a cigányokat arra készítette, hogy ők is megmutassák tudományukat. Megtámadták a rendőröket és már-már a rendőrök kikaptak volna, ha kardot nem rántanak. Így csakhamar lefegyverezték a cigányokat és az egész bandát bekisérték a rendőrségre. A rendőrségről reggel szabadultak ki az ittas cigányok és egyenesen a kórházba mentek, hogy megvizsgáltassák magukat. Csunyan néztek a barna legények az ismerkedési estély után. A banda minden egyes tagja megismerkedett a rendőrkarddal és ököllel. A cigányok a rendőrök ellen feljelentést tettek, viszont a rendőrök hatóság elleni erőszak címén tettek feljelentést.

* **Német leány** uri házhoz gyermekek mellé ajánlkozik. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

* **Egy jó házból** való fiu tanulónak fizetéssel felvétetik Ungváry papirkereskedés, Rákóci-ut, Orsolya zárda.

* **A kocsiartó** közönség szives figyelmét felhívjuk ÜVEGES JÁNOS kerégyártó munkáira Báthory-u. 9 sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelenek.

x **Magy. Kir. Szab. Osztályorsjáték.** Minden sorsjáték kezdeténél a főelárusítók a vevőknek előzékenységből egy és ugyanazon számú sorsjegyet tartják fenn s azokat a vevők a további játékra rendszeresen szívesen veszik át.

Németországban, a hol az osztályorsjáték már több mint egy évszázad óta áll fenn, ezen módszer olyannyira el van terjedve, hogy sok család élethossziglan egy és ugyanazon számú sorsjeggyel játszik, sőt a sorsjegytulajdonos halálával az örökösök játszanak tovább ugyanazzal a sorsjeggyel.

Az osztályorsjáték sorsjegyeinek nagy nyeresémenyesélyeit tekintve, ezen eljárás hátróztalan helyes is, mert ezáltal nagyobb a valószínűség, hogy előbb vagy utóbb a sorsjegy a kívánt főnyereményt eléri.

* **Városunkban egy** mindenképp általánosan hajtott, egy fölötté fontos közérdekű intézmény, a **lakáskiadó vállalat** maig is hiányzik. Ezen intézmény — mely hivatva lesz úgy a háztulajdonos, mint a bérlő urak, tehát a város minden lakosának szolgálatot tenni és így az joggal fölötté szükséges, közérdeket szolgáló intézménynek nevezhető, — még e hó folyamán megkezdte működését.

Szacsavay-u. 12. sz. a. A vállalat, a mely a T. Háztulajdonos urak támogatásával indul, első sorban is azok mindennemű érdekeit szolgálja, felvilágosításokat ad, okmányokat beszeréz, közigazgatási ügyekben mindenhol eljár stb. stb. külön díjazás nélkül. — A vállalat az öt pártoló t. háztulajdonos és bérlő urak házaiban levő kiadó lakásokat pontosan nyilvántartja, azok bérbeadását **személyes közreműködése által** is előmozdítja, azokról mindenkinek pontos felvilágosítást ad, a szükséghez képest azonban hetenként legalább egyszer **egy kizárólag kiadó lakásokról szerkesztett lapot, utmutatót ad ki, amely minden ujságárusnál kapható lesz. Nem szándékunk ecsetelni az előnyöket, melyeket e vállalat a város lakosságának biztosít; azt mindenki első pillanatban is átláthatja. A vállalat pártolóit a kiadó lakásokhoz mérten évi díjat fizetnek, a mely 2 koronánál kevesebb és 20 koronánál több nem lehet.**

x **BENEDEK SZAPPAN** óriási darab mesés jó **száraz mosó szappan** darabja 30 fillér, **BENEDEK TESTVÉREK** fűszer- és csemege nagyáruházában Zöldfa-u. Telefon 901.

* **Csodaszép csemegeszőllő!** Legnemesebb hazai és tiroli fajalmák! — Naponta friss **Carfiol**. Idei máltai **burgonya**. **Fajnarancsok!** Kítűnő fehér és piros **hegyiborok**, a legolcsóbb árban. **MÉRTZ NÁNDOR** csemegüzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x **Szülők figyelmébe!** Bérma és áldozó ruhák legnagyobb választékban Hevesi „Párisi divatruházában” Nagyvárad, (Zöldfa-utca.)

x **Hipp, Hopp, Hurrá,** megvertem Palikát, mert elfelejtette, hogy a **Párisi bazár** a Sas alatt van, a Csipke áruház mellett.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyegeket stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvany** és **Szentmiklósy** szűcsök, Nagy Sándor-u. 1.

OCCASSIO ELADÁS
a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Az I kotmányt

megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyszintea az

„Élet”, „Nagyasszonyunk”
„Zászlónk” és „Kis Pajtás”-t

a
Hegedüs Hirlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

x **Modern fényképészet.** Fővárosi mintára berendezett modern fényképészeti műtermemet f. é május 1-től **Szent János-utca 3. szám** alá helyezem át Felvételek jutányos árban egész nap és este 9 óráig villanyfény mellett is eszközöltek. Külön **nagyítási műtermet** is rendeztem be, hol életnagyságu képek 7 koronától kezdve megrendelhetők. Minden egyes kép tökéletességeért felelősséget vállalok. Céloom ez által kizárni azokat a silány produktumokat városunkból, melyeket a nagy közönség **utánvételes megrendelés** útján kénytelen elfogadni. Nyers nagyításokat amatőrök és szakemberek részére nagy árkedvezményben készítek. Tisztelettel **Szabó Dénes** fényképész.

x **Természetes, vagy mesterséges módon tápláljuk gyermekeinket?** Csakis természetes módon, ha az anyának ez bármiképpen lehetséges. — Csupán szükség esetén, főképp az elválasztás idejében lép jogába a mesterséges tápszer, ennek azonban feltétlenül kifogástalannak kell lennie, hogy hatása folytán a csecsemő erőteljesen fejlődjék és izmai erősödjenek. Az egyetlen általánosan ismert és minden orvos által legmelegebben ajánlott gyermekétápszer a Nestlé-féle gyermekliszt, mely minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Próbadozozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 127.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.”** Szilágyi Dezső-u. 6. sz. a. üzletében a most érkezett 20 l. e. nyitott **Benz** automobil megtekinthető. — A kocsai rendkívüli izléses és elegáns kivitele méltán feltűnése tarthat számot. — A cégnek a napokban jelent meg bótartalmu árjegyzéke automobil-felszerelési-cikkekről, mely érdeklődőknek rendelkezésére áll.

x **Még is mozog a föld!** Mert minden nap érkezik női kalap divatujdonság **Kohn Eszter** utóda Helén női kalap divatterme, párisi és bécsi modellekkel gazdagított üzletébe. Átalakítások jutányos árban. Gyász kalapok állandóan raktáron. A **Szigligeti-színház** szállítója. Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. sz.

x **Csödtömeg eladás.** KLEIN SÁNDOR és VILMOS csödtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az áruk u. m.: harisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők és fésű áruk stb. el lettek szállítva s azok rövid ideig Rákóczi-ut 18. alatt lesznek kiárusítva.

x **A feministák kiegyeztek Lukácssal,** mert javaslatát elfogadták, hogy választójog helyett ma már oly híressé vált és nélkülözhetetlen **Mlle Juliette** fűzőt kapnak. Állandó nagy raktár angol és francia fűzők, haskötők, melltartók, egyenestartók és fűzővédőkben. Nagyvárad, Színház-u. 4. Emke melletti fűző terem.

x **FELHÍVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a **most megnyitott RÁCZ és VASS** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm** és **felöltőkre**. Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

* **Hölgyek** szíves figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzletemet. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel **Braun Margit** Rimánóczy-u. 1.

x Kossuth-utca 2. sz. házban **egy emeleti kétszobás lakás** melegekkel és 6. évi május 1-re kiadó. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Valódi **Amerikai** és **Chas-sala** cipők, legjobb **Bor. a-lino** és **Pichler** kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

x **A jelentkezők** sokasága folytán szükség bizonyult az eddigi helyisége a már szerte ismert **Donét-féle magántanfolyamnak**, miért is azt a hallgatók kényelmére eddigi helyéről Szabadság-utca 5 alól a **szomszédos Szabadság-utca 3. szám** alá helyezte át, hol tágas termek állanak a hallgatók rendelkezésére. Május 1-én ismét új kurzus kezdődik, az egyszerű- és kettős könyvvitelre, gyors és gépirásra, magyarnémet levelezésre, stb. Beiratások naponta.

x **Eladó ház** — Kapucinus-utca 4 — előnyös feltételekkel Matula festék üzlet Bazár-épület.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkal Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyű cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztyű áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Elsőrendű** uri-, női- és papi szabóság a Rákóczi-uton, bel- és külföldi szövethüllyellegességek. a melyekből rendkívül kedvezményes árban készítenk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costumök készítését már harminc koronától kezdve Szíves megkereséseket kérnek Biró László és Társa uri-, női- és papi-szabók Rákóczi-ut 22. Telefon 832.

x **Intelligens urak, urhölgyek és családok** legkellemesebb kiránduló és szórakozó helye egyedül a Váradvelencei «Nagy Sörcearnok» és Étterem, gyönyörű terraszok, a társadalom minden osztályának külön helyiség, figyelmes kiszolgálás, előnyös árak. Mindig frissen csapolt Dréher sör, saját szüretelésű hegyi borok és izletes felvágottak. Kítűnő tisztelettel: **Szerác Aurél**.

x **Női** finom párti fél cipők 4 koronától kezdve, női chewrau, vagy boksz féleipő 6 korona, férfi chewrau, vagy boksz cipő 8 korona. Kalapok, sapkák, fehéreneműek, uri divateikkek legolcsóbb bevásárlási forrása **Feketénél, Bémer-téren**. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3. szám alá helyezem át.

Alulírott ezuton hozom a t. e. közönség szíves tudomására, hogy boldogult édesatyám cégfestő műtermét, melyet eddig is vezettem

DIÓSY SOMA

cég alatt tovább fogom vezetni. Kérem a t. közönséget szíveskedjenek nagybecsű bizalmukkal a jövőben is megtisztelni és előre is biztosítom a legpontosabb és legjutányosabb kiszolgálásról. Tisztelettel

DIÓSY MIHÁLY.

Telefon 839.

(Rosenzweig mider-gyáros mellett.)

x **Uj női tambura zenekar a Korona kávéházban.** Koczás József és Rűcskös Jozso közkedvelt karmesterek vezetése alatt elsőrangú erőkből összeállított új női tambura zenekar ma és minden nap hangversenyez a legújabb zene és ének-számokból, a társulat tagjai, Kovács Ilona sansonett, Szallai Böske kuplé, Péchi Margit népdal, Balázs Mancsi nemzetközi énekesnők és Bőszörményi Béla baritonista és jellemkomikus, a társulat magánszámokkal működik, mondanunk se kell, hogy a Korona kávéház estélyei iránt a legmesszebbmenő közérdeklődés mutatkozik.

x **A zenekedvelő közönség** szíves figyelmét felhívjuk, H a m z a J e n ő primás ujonnan szervezett 12 tagú bandájára, mely esténként a F e k e t e S a s kávéházban a szebbnél szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget. P r á g a i k ü l ö n l e g e s s é g e k b ő l összeállított nagy színházi vacsora K 120, kiesi 80 fillér.

x **Párisi ujdonságok** érkeznek minden nap *Ujhelyi Róza* női kalap üzletébe Rákóczi-ut 2. Városi bazár.

x **Hölgyek figyelmébe!** Schmidt női fodrásznál — Rákóczi-ut 5. sz. alatt készülnek a lelegegásabb divatfrizurák — továbbá valódi prima hajból mindennemű hajmunkák — u. m. parókák, transzformatiók már 60 K-tól feljebb, divatbandó, hullámrész stb. Lemoshatatlan hajfestés, ondulatió, hajmosás manicür. Telefon 11—98.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legrészesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

„PATHÉ” gramofonok

(tűcserélés nélkül) és legújabb

„PATHÉ” LEMEZEK

egyedüli raktára

Kalenda János

cégnél, Nagyváradon. Telefon 245.

A „Pathé” beszélőgépekre felhívjuk a t. közönség figyelmét, melyeknél a folytonos és kellemetlen tűcserélés mellőzve van, amennyiben egy állandó zafir kövel játszanak; a hang visszaadás természetes, a felvételek művészi és így felülmúlnak minden oly beszélőgépet, a melyek csak tűcseréléssel használhatók. A leghíresebb művészek által énekelt felvételek kaphatók PATHÉ lemezekben áremelés nélkül, u. m. Caruso, Alberti Werner, Slezák, Vogelstrom, továbbá Blaha Lujza és Király Ernőtől, stb. Egyedüli raktár és óriási választék KALENDA JÁNOSNÁL Nagyváradon, a Szt. László-téren.

Ne hagyja magát félrevezetni!

Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János u. 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3** A n. é. közönség szíves tudomására adom hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a **gyártást** is felvettem. **10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb garancia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges partifórást kérve kiváló tisztelttel

STERN

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap délután: Éva; este Az ember tragédiája. (Uj betanulással és diszlettel, kisbérlet szünetben.)

Hétfő: Az ember tragédiája.

Kedd: Az ember tragédiája.

Szerda: Az ember tragédiája.

Csütörtök délután: Kedves Augustin este: Az ember tragédiája.

Péntek: Az ember tragédiája.

Szombat: Az ember tragédiája.

Vasárnap délután: Elvált asszony, este: Az ember tragédiája.

Az ember tragédiája. A nagyváradi színházi közönség ebben az idényben még nem tapasztalt, lázas érdeklődése mellett, vasárnap este kerül először színre Madách: Az ember tragédiája azokkal a világhírű diszlettel, amelyekhez foghatókat még nem volt alkalma láthatni közönségünknek. Bihari Ákos, mint kiváló akteur megrázó drámai erővel viszi színre hatalmas szerepét. A vasárnapi előadás bérletszünetben megy és az egész jövő hét műsorát ez a szenzációs reprize foglalja el.

Érdekes vendégszereplés lesz május 10-én a Szigligeti színházban. *Puky Miklósné* Megyery *Szkurka* Ilona urasszony fog fellépni a Cigánybáró Saffi szerepében. Pukyné a kassai színház ünnepelt koloratur énekesnője volt és gyönyörű sikerek után hagyta ott a színpadot. Jelenleg Berettyó-ujfaluban él, a hol az urának gyógyszerüzára van. Az érdekes vendég fellépését a színháznál is szenzációszámba veszik. Nemcsak itt, Nagyváradon, de a vidéki intelligencia körében is nagy érdeklődéssel beszélnek erről a visszatéréséről.

MULATSÁG

Az újvárosi polg. leányiskola ünnepéye.

Az újvárosi közs. polg. leányiskola Segítő Egyesülete május 3-án a Kath. Legényegylet dísztermében ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő:

1. Prológ élőképvel. Irta: Osváthné Krucsó Margit, szavalja: Nemes Annuska IV. o. t. A tavasz tündére: Neubrunn Mariska IV. o. t. Tündérek: Karácsony Piroska, Szabó Margit, Czenker Ilona, Wittenberger Ella IV. o. t. Kohn Elza, Blum Böske III. o. t. Osváth Aranka, a) Schwarcz Margit, Weisz Olga, Weisz Piroska, Weisz Regina, Mikusay Böske II. o. t. Fleischer Anna, Grósz Margit I. o. t. Pillangó: Munk Ilona IV. oszt. tanuló.

2. Ima a Bánk bán c. operából. Előadja az ifjúsági énekkar.

3. A kis savoyard Ábrányi Emiltől, szavalja: Hoffmann Margit IV. o. t.

4. Lisetto Guidó Papini op. 87. Hegedűn előadja Benedek Magda IV. o. t.

5. Népdalok. Eneklí Sulyok Ica IV. oszt. tanuló.

6. A föld és népei. Irta: Gabányi. Szabadon előadja Havas Olga IV. o. t.

7. a) A hegedű száraz fája, b) Elrepült a fecske, Beleznahtól. Eneklí az énekkar.

8. Virágrege Tompa Mihálytól. Szavalja: Gróf Gizella III. o. t.

9. Menuet, Paderevskytől. Zongorán előadja Szabó Margit IV. o. t.

10. Csipkerózsza tündéres daljáték. Szövege Váradi A.-tól, zenéje Poldinitől. Személyek: Csipkerózsza: Kepes Böske IV. o. t. Tündérherceg: Sulyok Ida IV. o. t. Boszorkány: Lőrincz Blanka IV. o. t. 1-ső jószellem: Vittenberger Erzsébet III. o. t. 2-ik jószellem: Balla Nellike III. o. t. Csalogány: Szenes Cecil és Fischer Erzsébet III. o. t. Vádások: Szabó Ilonka, Kovács Mariska, Krausz Anna, Mihálovits Margit és Fazekas Erzsébet I. o. t. Pollatsek Klára II. o. t. Kezdeté délután fél öt órakor. Belépődíj: Számozott ülőhely 1 korona. Allóhely 40 fillér.

EGYESÜLETEK

Közgyűlés a Kath. Legényegyletben.

Április 27-én délután 5 órakor a Kath. Legényegylet közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Az egyesület működését ismertető jelentés.
2. Pénztári jelentés.
3. Dékáni jelentés az egyleti életről.
4. Könyvtárnoki jelentés.
5. Egyéb az igazgatónak legalább is 3 nappal a közgyűlés előtt benyújtott indítványok tárgyalása.
6. Költség és jövedelem előirányzat tárgyalása.

Tisztelettel kéri az egyesület összes tagjait u. m. alapító, jötevő, pártoló illetőleg választmányi és rendes tagjait, valamint az egyesület pártfogóit a közgyűlésen való szíves megjelenésre az igazgatóság.

A Gyermektanulmányi társaság felolvasó ülése. A „Magyar gyermektanulmányi társaság nagyváradi fiókköre” folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor, a városháza közgyűlési termében felolvasó ülést tart, amelynek tárgya:

Urhegyi Alajos állami tanítóképzőintézet tanár (Budapest) előadása „Az alkotó munka oktatásának” címmel (bemutatókkal, demonstrációkkal).

A vendégelőadó nagyérdemű előadására felhívjuk a tanári és tanítói karnak s mindazoknak a figyelmét, akik a jövő nemzedék nevelésének és oktatásának ez új iránya iránt érdeklődnek.

REPORTÁZ

A Vilmos-huszárezred díjlovagló versenye.

Nagy érdeklődés tekint a nagyváradi huszárezred mai díjlovagló és díjugrató versenye elé, amely ma déli 12 órakor lesz a Bóné-kuti gyakorlótéren. Nemcsak Nagyvárad előkelő társadalma, hanem a vidék iatelligenciája is nagyban készül a rendkívül érdekes és látványosságzsámba menő lovasjátékra, úgy hogy a Bóné-kuti versenytér ma a társadalom elitejének találkozóhelye lesz. A verseny összesen 9 érdekes számból fog állani és mindenik versenyre igen sok benevezés történt. A versenyszámok a következők:

I. Tiszti szolgálati lovak díjlovaglása. II. Altisztek díjlovaglása. III. Saját lovak díjlovaglása. IV. Tiszti szolgálati lovak díjugra-

tása. V. Saját lovak díjugratása. VI. Jeu de Barre. VII. Saját lovak díjugratása. VIII. Huszárok Patrulle-lovaglása: a) A Patrulle-oknak csoportonkénti előloaglása az összes jármódokban; b) a Patrulle-oknak csoportonkénti ugratása folyékony vadászvágtában; c) Tereploaglás 5 km távolságra, természetes akadályokkal. IV. Baich-lovaglás. Kombinált loaglós-verseny. 1. Terep loaglás 10 km távolságra kifűzött pályán, egyenként, 30 perc határidőn belül teljesítendő. A lovasok 5 percnként indítandók. 2. Díjugratás 6 akadályal, nyugodt vadászvágtában. 3. Engedelmességi vizsga; 4. az engedelmességet próbára tevő ugrással. 4. Idomítás és kondícióvizsga, melyben a ló az összes jármódokban tetszés szerint előlovagolandó.

A mai football mérkőzések.

Nagyvárad sportvendégei a Kecskeméti AC csapatának tagjai tegnap este Nagyváradra érkeztek s ma délután 4 órakor mérkőznek a NAC csapatával. A KAC komplett csapattal jött át, mert erősen ambicionálja a mai győzelmet. A NAC ezzel szemben szintén nagy lelkesedéssel készül felvenni a küzdelmet, úgy hogy a mai mérkőzés körülbelül egyenlő játékerőt képviselő két csapat között igen szép sportot ígér. E mérkőzést megelőzőleg délután fél 3 órakor a NAC II. velenői törekvés csapata játszanak.

TÁVIRATOK

A jövő évi választások.

Budapest, apr. 26.

A kormány egyik kivált tagja ma kijelentette, hogy az ellenzék és a többség nagy perét a választó polgárság fogja eldönteni. Ne csudálkozzanak rajta, ha Lukács a jövő választásokat mint miniszterelnök fogja elrendeltetni.

A nagyhatalmak egyetértése.

Páris, ápr. 26.

A francia külügyminiszterium hivatalos jelentése a helyzetet kedvezőbbnek mondja, jelentésében azt hangoztatja, hogy a nagyhatalmak egyetértését meg kell érteni.

Cattarót ostromolni fogják.

Bécs, ápr. 26.

Nikita kijelentette, hogy abban a percben, mikor az osztrák-magyar katonák lábukat a montenegrói területre teszik, a montenegróiak ostromolni fogják Cattarót.

Lázadó katona.

Zágráb, ápr. 26.

Az egyetem előtt ma szintén nagy tüntetések voltak. Egy önkéntest, aki kijelentette, hogy az esetben, ha Ausztria-Magyarország és Szerbia között kitörne a háború ő nem tartaná meg katonai esküjét, letartóztatták. A hadbíróóság az önkéntest, akit Colonitsnak hívnak, 2 évi foghárra ítélte.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

NYILTÉR

...

Nagy készlet folytán

elsőrendű butorok

kaphatók,

olcsó árban

Reisz butorgyárban,

Rákóczi-ut 14. sz.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpaddás nélkül is készít **kitünő** hirtel **nevű**

Fogtechnica

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sassal szemben

Alapított 1861.

Legjobb minőségű

BEL- ÉS KÜLFÖLDI

BÚTOROK

JUTÁNYOS ÁRBAN kaphatók

Állandó zongora raktár

Wallerstein Ferenc utódai

Daniberg és Waldner

bútoráruháza

Zöldfa-u.

Telefon 458.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA

...

K. S. Bizony ez nem valami sikerült dolog; az effélébe mindig kell valami — attikai só.

Regényesarnok.

AZ ELHAGYOTT ROMA.

Történeti elbeszélés.

Irta **Dús László.**

— Te már hős is vagy? — azt hittem, hogy csak szerelmes? — nos, talán hős tetteid valamelyikét kívánod megörökíttetni velem? — gunyolódott a szobrász.

— Ne gunyolódjál Andrea! — mondotta Gaetano, — nem érdemlem meg. Nagyon, de nagyon szenvedek.

A szobrász részvétellel tekintett reá.

— Szegény barátom! — talán régen nem láttad Paolát? — kérde Gaetanótól.

— Mióta a haretérről hazajöttem. Most már végleg bezáródott előttem a Colonna-palota.

— Pedig annak hatalmas zárja van, amit felnyitni nem lehet.

— Tudom, Giacomo Colona biboros.

És az ifju szemeibe könyek gyűltek.

— No, Piétró, ne busulj, számits barátaira!

— Ez hozott hozzád, Pisano.

— Nagyra értékelem bizalmadat. Nos, mit tehetek?

— Nyitassd meg előttem a palota kapuját! — Könyörgött Gaetano.

A szobrász elmélyedt gondolataiba, sokáig nem szólt egy szót sem, ez a némaság már türethetlenné vált Gaetano előtt, azonban nem akarta felébreszteni Pisanót gondolataiból.

— Ah! — sóhajtott fel egyszer Pisano — azt hiszem, megtaláltam a megoldást.

— Beszélj, Andrea! — minden szavad balzsam az én szívemre.

— Figyelj Gaetano! — A palota zárját előttem megnyitni nem leszek képes, ez bizonyos. Három cerberus őrzi azt. A Cajetaniak be nem törhetnek.

— Nos, Nos? türelmetlenkedett Gaetano.

— Várj sorra! — előbb összefűzöm gondolataim szálaikat, tervet készítek.

— Készíts hát, Andrea.

A szobrász jó akaratúan nézett a kérdezőre.

— Hogyha előttem meg nem nyílik a Colonna palota kapuja, meg fog nyilni Pallád előtt.

— Te, te, te nagy eszű ember! — örvendett Gaetano — azt akarod hogy...

— No igen, hogy itt találkozhassatok.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

...

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	—	—	—
Májusi buza	—	—	11.12
Októberi buza	—	—	11.72
Áprilisi rozs (1913)	—	—	—
Októberi rozs	—	—	9.66
Májusi tengeri (1913)	—	—	8.02
Juliusi tengeri	—	—	8.16
Áprilisi zab (1913)	—	—	—
Októberi zab	—	—	8.67

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	819.50
Osztrák hitelrészvény	—	623.50
4%-os koronajáradék	—	82.50
Osztr. magy. államv.	—	722.—
Jelzálogbank	—	434.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	513.—
Hazai bank	—	283.50
Magyar bank	—	556.—
Keresk. bank	—	3665.—
Rimamurányi	—	723.50
Salgótarjáni kőszén	—	772.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1081.—
Közuti vasut	—	646.50
Városi villamos	—	360.—
Adria	—	558.—
Atlantika	—	348.—

Fix fizetés és napidij

mellett megbízható

üzletszerzőket

keres a Minerva
Magyar Biztosító
intézet vezér-
ügynöksége helyben

Bémer-tér. Telefon 433.

Kiadó lakások.

A Szacsay-utca 18. sz. és a Szmekta Gyógy-utca 1. szám alatt újonnan épült emeletes házakban több két-, három szoba, előszoba, alkov, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló földszinti és emeletes utcái és udvari lakások, továbbá műhelyre alkalmas helyiségek azonnal olcsón kiadók. Ugyancsak kiadó a Kozsvári utcán lévő volt baptista imaház és a Petőfi-utcában 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás. Értekezni

Pallay Lajos nagyváradai ügyvéd irodájában Szaniszló-utca.

Legbiztosabb és legmegbízhatóbb nyaraltatás!

A nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy úgy helyben, mint nagyszalonai fiók-üzletben szörmeárukat, téli öltönyöket, függönyöket, szőnyegeket s b. nyaraltatás végett csakis nálam és fióküzletben méltóztassanak elhelyezni, hol kívánatra bármikor felmutatható legyen, a nyaraltakat tisztán kezelve, gondozva és kijavítva annak idején hazaszállítatom. A raktárom és üzletem a károk ellen biztosítva van, azért kérem a n. é. közönség szives bizalmát. Tisztelettel

Zimányi András

német szűcs, Színház-utca,
Adorján-palota. Telefon 824.

Telep: Körös-utca 47. sz. saját ház.

10% Olcsóbb! 10%

A bányasori villamos-
vasut végállomása mel-
lett lévő

Jégpince vendéglő

a szabadtermészet óhaj-
tók legolcsóbb kiránduló
helyök, a száz éves fák
lombjai alatt. Konyhám
és italaim nem dicsérem,
ítéljen a fogyasztó kö-
zönség, ha kiérdemlem.
Számos látogatást kér a

Jégpince vendéglő

bérleje.

Máshol nem létező!

Kiránduló helyiségi!

Modern új hálószoba
berendezések olcsó
árban elárusítatnak.

Általános Kereskedelmi vállalat
Nagy Sándor-utca 4-ik szám.

Magyarcsékei járás főszolgabirójától.

538—1913. sz.

Pályázati hirdetmény.

A bihardobrosdi körjegyzőségben meg-
üresedett segédjegyzői állásra pályázatot
hirdetek s felhívom mindazokat, akik ezen
1000 korona évi fizetéssel, 210 korona
lakbérrel és 150 korona napidij átalánnyal
egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy
az 1900. évi XX. tcz. 3. §-ában előírt
képesítésüket s az eddigi alkalmaztatásu-
kat igazoló okmányokkal felszerelt pá-
lyázati kérvényüket hozzám legkésőbb
folyó évi május hó 10-ig nyújtsák be
A választás határnapjának kitűzése
iránt később fogok intézkedni.

Magyarcséke, 1913. április hó 21.

Dr Halász Elemér
főszolgabiró.

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindennemű lakatos munkák, vas-
szerkezetek, vízvezetők javítá-
sok és takaréktűzhelyek első-
rendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése
ugymint:
ekék, boronák, borsajtók és szőlő-
zúzó stb. Lángos kútaink egy
tartósság, mint vízemelő képesség
tekintetében minden eddigit fölülmu-
nak. Mindennemű gépjavítások szak-
szerűen és gyorsan eszközölni.

Ha nincs megelegetve

szabójával, mert drága vagy rossz-
szul szab vagy nem pontos, szóval bármiké. Keresse fel DARABONT
GY. és TÁRSA uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6.
(Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid,
olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák
24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat
készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Cigányprimás!

„Király Ernő mulat” ez a címe a legújabb rend-
kívül sikerült humoros dupla gramofon hangle-
meznek, azonkívül „Sekszor ugy szeretnék sirni”,
„Futóbolond”, „Temetés volt a faluban” stb.
Darabja 2-50 fill. E hanglemezek eredeti felvételben
kizárólag egyedül csakis

Wagner

„Hangszer-Király”-nál kaphatók. — Budapest, Jó-
zsef-körút 15. Alig használt nagy dupla hang-
lemezek óriási választékban darabja csak 60
fill. Legolcsóbban javít! — Lemezcseré ingyen! —
Kérjen nagy fényképes árjegyzéket. — Óvás! Fi-
gyelem a „Wagner” névre és a 15. házszámra.

Parfumerie „HEZ” illatszertár.

BUDAPEST, VIII. Losonczi-utca 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye
újabb reklamakelőre ösztönöz, melynek nyomán
tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembe-
szökőbb előnyöket biztosítunk.

Újabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)

- 1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban)
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel)
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
- 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz
- 10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)

összesen 19 drb 2 korona 50 filléért.
Szállítások naponta eszközölni. Szétküldés: biz-
tos postakézbesítés érdekében vagy utánvét mellett,
minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges be-
küldése ellenében, a mely esetben a 2 kor. 50 fillér
vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget
nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszer és ház-
tartási értesítőnkét kívánatra ingyen és bérmentve
küldjük.

Horgony-
Syrup. Sarsaparillae
compos.

Vértisztítósz. Üvege 3.60 és 7.50 kor.

Horgony-Liniment. Capsici
compos.A Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalomenyhítő bedörzsölésmeghűlésnél, rheumánál, kőszénánál stb.
Üvege 80, 1.40, 2.- kor.Horgony-Vas-Albuminat-
Tinktúra.

Vérszegénységnél és sápkóránál. — Üvege: 1.40 kor.

Besszerülhetők
a legtöbb gyógyszerárban vagy körvelelőnél
RICHTER dr. az „Arany orozsián”-hoz orizmett prágai
(I. Elisabethe-straße 5) gyógyszerertárból.Főraktár Magyarország részére:
Török gyógyszerertár Budapest.

Artezikutfuró vállalat
Wessely és Biró
 Nagyszalonta.

Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 22. szám.
 TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari magymentes
 clostetteket vízöblítéssel.
 Angol-closett berendezést,
 viztartány vagy önzáró clo-
 sett csapokkal való öblítéssel.
 Mindennemű épület- és dísz-
 bádogos munkát. Villany-
 erő gépekkel berendezve.

Mezey Dezső

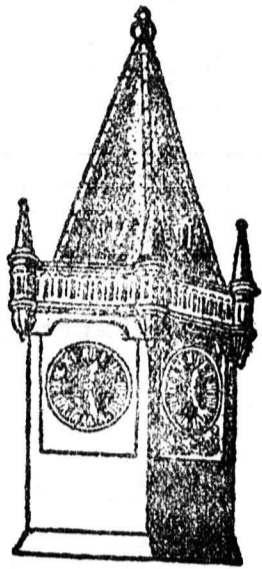
toronyóra készítő
 Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik
 legrégebb és leg-
 megbízhatóbb
 toronyóra

készítő telepe.

Olcsó árak, több
 évi jótállás.

**Villanyerő
 berendezés.**

Kivánatra árjegyzéket
 bérmentve küld.

**Legrégibb és legmegbízhatóbb
 nyaralási vállalat!**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
 becses figyelmét felhívni e célra épült és
 fővárosi mintára berendezett

**molgkár elleni megóvó és
 biztosító vállalatomra.**

Elfogadok nyári gondozásra felelősség
 mellett bármily értékes ruhákat, szörme
 árukat, függönyöket, szőnyeget stb. Azo-
 kat saját műhelyemben kijavítva, hiba
 nélkül szolgáltatom vissza. Kivánatra
 azokért házhoz küldök, az üzlet tűz és
 és betörés ellen biztosítva van.

Becsés pártfogást kérve maradok kiváló tisztelettel:

ZBORAY GYULA,

szücs üzlete.

Fő-utca 7. szám. Telefon 947.
 Telep Körös-utca 32. Saját ház.

Hölgyek,

kik önállóan fésülködnek, a divat legújabb
 hajpótlék újdonságai minden variációban
 raktáron, bármikor kipróbálhatók

Maison PÖLÖSKEI

női fodrásztermében

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 4.

Telefon 11-73. Telefon 11-73.

Szépségápolás.

Külön kozmetikai osztály, szépség-ápolás,
 arc-gőz, villanyvibrációs, arcmassás, arc-
 ráncok rövid kezelés után elsimulnak, arc-
 hajakat villannyal végérvényesen eltávolítok.

Hajfestészet.

Villany manicür.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1913. évi május hó 15-én.

Ezen XXX-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték

főnyereménye 200.000 korona készpénzben.

Az összes nyeremények összege 475.000 korona készpénzben.

—*— **Egy sorsjegy ára 4 korona.** —*—

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-
 adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsében és váltó-üzletben.
 Játéktervet ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Kereskedelmi magántanfolyam!

**Gyorsírás, gépirás, könyvvitel ker-
 számtan, magyar és német leve-
 lezés, szépírás.**

A tanfolyam célja, hogy oly férfiak és nők,
 kereskedők és iparosok, akiknek nem állt mód-
 jukban ker. iskolát végezni, a kereskedelmi élet-
 ben való gyakorlati ismeretekre kiképeztesse.

Teljes kiképzés 4 hó.

Beiratkozások már most eszközölhetők
 Mersékelt tandíjak! Egyleti tagoknak kedvezmény

Állásközvetítés!

Könyvfelfektetés, mérlegkészítések, bizalmi
 könyvrevíziók, kereskedelmi megbízatások
 pontosan és diszkréten eszközöltetnek.

DONAT tanfolyama Szabadság-u. 3.

Kiválóan szép munkáért aranyérem és
 aranyokmány kitüntetés.

ÉRTESEITÉS.

Értesitem a t. közönséget, hogy **SZENT
 JÁNOS-U. 4. SZ. alatt EGY MODERN**

cukrászdát

létesítettem. A fővárosban Kugler (Gerbeaud),
 Weisz Béla udvari cukrászoknál és külföldi
 előkelő üzletekbe, helyben a volt Molnár-féle
 cukrászdában hosszabb ideig működtem.

Parfee és forma fagyalt megrendelé-
 sek, vala-
 mint lakodalmi és egyéb ünnepélyekre
 süteményeket és tortákat elsőrendű kivitelben
 a legolcsóbb árban mindenkor megrendelhe-
 tők. Becsés pártfogást kér

Gáborfi János,
 cukrász.

Építész és házi urak szives figyelmébe.

DENGELEGI és BOTHÁZY
szerelő, épület-, díszmű-bádogos, vízvezeték-berendező és esatornázási vállalata Nagyvárad, Kolozsvári-utca 44. szám

Elvállalunk: fürdőszobák berendezését és szagtalan angol klozettek felszerelését, házi csatornák szakszerű elkészítését, kőfaragó és beton működő vállalkozók, homok és kavics telepük. — Ip. t. oklevéllel kitüntetve 1899. Költségvetés díjtalan. Meghívásra azonnal TELEFON 579. házhoz jövünk. TELEFON 579

Legjobb és legizletesebb

csemege különlegességek,
legelsőbb rendű fűszerárak

előnyös árakban csak

Özv. Kádár Jánosné

elsőrangú fűszer- és csemege kereskedésében szereshetők be.

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 32 évi tapasztalataim és tanulmányaim után a mai kor igényeinek megfelelően

építkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület építését, átalakításokat, csatornázásokat szakszerű kivitelben, szolid árak mellett. Nedves falak a legújabb találmány szerint teljesen szárazzá alakítjuk át felelősség mellett. Szives megbízásokat kérnek tisztelettel

Kiss István és Fia

képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.
Saját ház. Telefon 1118.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a mai napon Bihari Samu bádogos és szerelő cégtől megváltam s az Arany János-u. 14. sz. a. egy kitűnően felszerelt

bádogos és szerelő-műhelyt

létesítettem. Elvállalok mindenemű bádogos munkát, vízvezeték és csatorna berendezéseket. Költségvetésekkel díjtalanul szolgálok. Partfogást kér, kiváló tisztelettel

KOLLMANN FERENC

bádogos és szerelő

Arany János-u. 14. sz. Telefon 771.

A
jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésű borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Bonensek naponta felvételnek.**

MŰKERTÉSZET!

Berecz József műkertésze
Nagyvárad, Várház-u. 30.

Kitüntetve számtalan sok esetben a kertészet terén.

Ajánlja magát a kertészeti cikkek naponkénti szállítására, úgy helyben, mint vidékre: jutányos árak. Levélbeli megkeresések azonnal elintéztetnek. **Kérjük e lapra hivatkozni.**

Horváth Elemér

uriszabó

Nagyvárad, Kolozsvári-u. 75.

Ajánlja magát a legújabb divat szerint elegáns férfi és fiú gyermek öltönyök mértékszerű elkészítésére, meghívásra házhoz jövök

Javitások és tisztítások jutányos árban.

A tavalyi nagy perenospora járvány idején is kitűnő eredményt értek el szőlősgazdánk a

„PRO-VINO”

nevű új permetező szerrel.

Kitűnően tapad!

Azonnal oldódik!

Aljat nem képez!

Tessék ismertető füzetet kérni!

A por ára kg.-kint 50 kg.-os zsákokban 56 fill., kisebb zsákokban 58 fill. Ugyanannyi anyag kell belőle, mint a rézgálicból s így a

„PRO-VINO” a legolcsóbb permetezőszer.

Vezérképviselőt:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
(Budapest, V. Alkotmány utca 31.)

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése

Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére **templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket.** Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907

Rószeg, Dr. Dreiszker vizgyógyintézete és szanatóriuma

ideg- és belbetegek részére Egész éven át nyitva. Ellátás, takas, orvosi gyógykezelés, napi ár 10 K, hetenkint 70 K. Kitűnő ellátás, gondos orvosi felügyelet, legszebb eredmények. Prospektus ingyen és bérmentve.

Az igazgatóság.

Nagyváradi város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletos szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csellárak.

Év lámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el FEIN KÁLMÁN óráshoz, Teleki-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkelt órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműket, kina-ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknek 50% engedmény.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országos nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint,
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Fűző-üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Mezey János és Társa
fűszer, csemege kereskedése
Nagyváradon, szt. László-tér és Teleki-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

RUM és LIKÖR

házilag való készítéséhez legjobb essentiák

:: kaphatók ::

VADÁSZ ALBERT

„Angyal” droguerhiában
BÉMER-TÉR.

Legújabb blousok

rajzolva és készen a legjutányosabb árban kaphatók

KEPES ETELKA

kézimunka üzletében, hol a monogram és fehér himzések legszebben eszközöltetnek
Kossuth-utcán, a Biharmegyei Takarékpénztárral szemben.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál
Rákóci-ut

Telefon. 630.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUTZ JÓZSEFNÉL

Akadémia-u. 1. sz.

Deutsch Simon

bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olesó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos

Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takaréktűzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Alapított 1895-ben.

Deo Adiuvente!

Imrek Károly

épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.

Alapított 1895-ben.

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó helye. Esténként Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és Zöldfa-utca.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóci-ut, Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabírók és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak-tudással a legpontosabban elvégezhetem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden still és kivitelben a legbiztosabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.

Szántó Dezső

első

nagyvárad

REDÖNY-

GYÁRA Rulikovszky-ut

TELEFON 491.

Jenny Jenő

órák, ékszerész és látszerész. Ajánlja dűsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. Szent János-u. 30. sz. Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölök.

Tanuló felvétetik.

Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béni

mechanikusnál,

Kossuth Lajos-utca 18.

Az összes alkatrészek állandóan raktáron.

TELEFON 1038. szám.

Haas Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villanyszereleéseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szakiparos.)

NAGYVÁRAD,

Szt. János-u. 34.

Készít mérték szerint uri és női (Orthopéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhöz jövök.

Petry Árpád

órák- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Taroly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerész munkák szakkerü javitása elfogadtatik.

Alapított 1880-ban

Schopper György

utóda veje

Rohoska Pál

Villanyerőre berendezett gépvitő, vas és rézöntőde

NAGYVÁRAD,

Sánc-utca 22. sz.

UJ keztűs és sérvkötő készítő!!

Keztűk mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készíttetnek. B. Á. I. keztűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltetnek. Ruganyos sérvkötők 4 korona.
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszerelése, til csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett kűses és kűszőrűldéje

Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindenfűle speciál kűszőrűléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lőnyiró gépet, es mindenfűle más borotvák kűszőrűléset pontosan eszközöl.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos es énekes könyv, díszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Nagyvárad

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

Rákóci-ut, 6. szám alatt az Orsolya-zárda épületében

fűszer-, csemege-bor es gyarmatárukban

Telefon 769. sz.

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Telefon 769. sz.

Hirdetmény.

Ezezel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXXII. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1913. május hó 21. és 23-án** tartatik meg. A huzások a **Magy. Kir. Lottójövedéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1913. évi április hó 27-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

Igyék naponta 1-2 palack

Dupla- Malátasört

de **SZENT ISTVÁN** védjegyűt
mert ez a legelső, a valódi.

A sörparban **korszakot alkotó** a „Kőbányai Polgári Sörfőzde“ ezen világhírű söre, amelyet ma minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbajoknál; igen ajánlandó lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: **NORDEN** tanár, Bécsben. **KORÁNYI** tanár, Budapesten, **Giax** tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

K A P H A T Ó:

Kolliner D. és Fia

főraktárosnál, ugyszintén valamennyi fűszerkereskedőnél.

Uj étterem és sörcsarnok.

Bátor vagyok a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy a „**Széchenyi Kioszk**“-ot átvettem s azt a mai kor igényeinek megfelelően átalakítva s újonnan berendezve **május hó 1-én**

PÁLMALIGET

étterem és sörcsarnok

név alatt megnyitom. El nem mulaszthatom nagybecsű figyelmét felhívni arra, hogy helyiségemben **reggel 5 órától kezdve ásvány- és gyógyvizek** nagy választékban, poharankénti fogyasztásra kiszolgáltatóknak. Ugyszintén melegített Mühlbrunn, marieobadi vizek (fontos gyomorbajosoknak), továbbá gazdag és a legkényesebb igényeket is kielégítő választéku **villásreggelik, elsőrangú magyar és francia konyha** (gyomorbetegnek külön diétikus étlap, Graham kenyér), eredeti **kőbányai sörök, tokaji, mádi és tarcali gyógy- és asztali borok** állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Estéknként **elsőrendű cigányzene hangversenyez.**

Teljes étkezésre abonnensek elfogadtatnak. Pontos és figyelmes kiszolgálás. B. támogatást kér

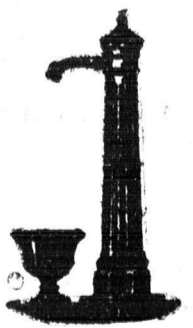
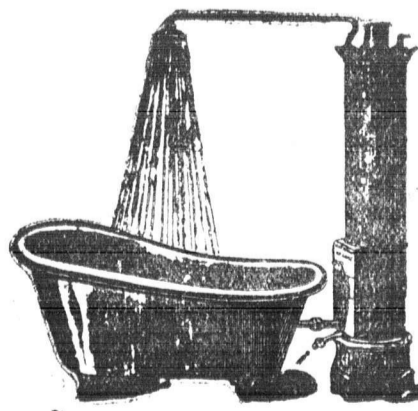
BREYER KÁROLY

a Pálmaliget vendéglő bérloje.

BALOGH JÁNOS bádógos és vízvezeték berendező telepe

Nagyvárad, Széles-utca 44. Telefon sz. 488.

Uri- és Szaniszló-utcákkal szemben.

A nagyérdemű közönség figyelmét tisztelettel felhívom 18 év óta fennálló jőnevi üzletemre, ahol e szakmába vágó mindennemű munkálatokat ugymint eddig, a legpontosabban és lelkiismeretesen teljesítem. Nagybecsű megrendelőim támogatását kérve

kiváló tisztelettel
Balogh János.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méreteken és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és díszmű bútort asztalos
Sánc-utca a kala gyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

Merza Kálmán

szijgyártó, nyerges és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, úgymint: **diz- és igás-szerszámot**, nyerges és versenyostorokat. Kívánatra megrendelés után is készítek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

Orosilag több száz esetben ajánlva.
10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérvkötőit,

szuzpenzoriomok feckendők és betegápolási cikkeket, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálcák, bidég,

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. **Külön probaterem női és férfi kiszolgálásra. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.**

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet fűgönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Himzés, Csipke áruk
nagy mennyiségben érkeztek; igen olcsó árakban lesz eladva.

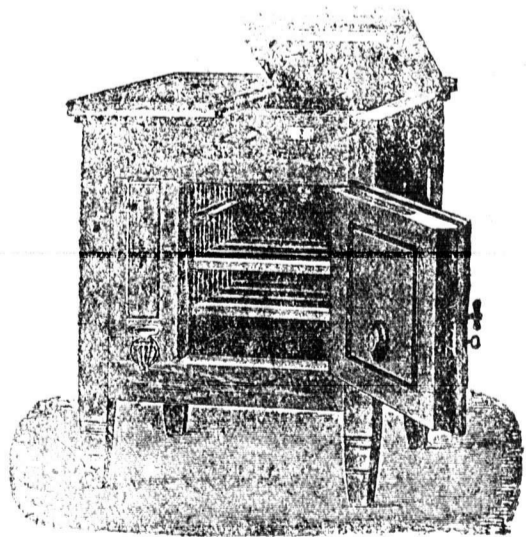
Méterje 2 fillértől feljebb.

Nyári keztyű párja 36 fill.

1000 drb. férfiling finom 1-94 f.

Harisnya és zsebkendő mindenárban.

Rákóczi-ut 14. volt Apolló mellett.

J É G S Z E K R É N Y E K kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfi fióktelep: Szöllős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.